

DIRVA

THE FIELD
Nr. 46
Lapkr.-Nov. 17, 1955
Cleveland, Ohio

Kaip komunistai supranta laisvus rinkimus?

(Mūsų bendradarbio Šveicarijoje)

Ženevos konferencijos dalyviai susirenka kiekvieną dieną, išskyrus šeštadienį. Prancūzijos delegatų pasiūlymu nebuvo posėdžio lapkričio 1 d., per Visus šventuosius. Atsikeršydami už tai, kad jie buvo priversti švesti "tikybinių prietarų" šventę, bolševikai pareikalavo, kad nebūtų posėdžio lapkričio 7 d., per bolševikinio perversmo 38 metų sukaktį. Tokiu būdu visi trys "kapitalistinių" kraštų delegatai gavo šventę bolševikinę šventę...

Kaip ten bebūtų, tačiau ligšiol posėdžiauta jau daugiau nekaip 10 kartų ir aiškumo pasidarė dar mažiau, nekaip konferencijos pradžioje. Tikslai vieną vienintelį posėdį buvo trumpai sustota ties trečiuoju darbų tvarkos punktu, būtent, ties kontaktais tarp Vakarų ir Rytų. Šiaip gi vis dar tebetūpčiojama ties pirmaisiais dviem darbų tvarkos punktais: Vokietijos apsiūnimo ir Europos saugumo. Keliais atvejais per posėdžius buvo susidariusi gana įtempta atmosfera, tačiau bendrai paėmus šioje konferencijoje išlaikomos mažiausiai dvi formos. Gal atrodė keista, kad susistojama ties tokiais paviršutiniškais dalykais, bet tenka atsiminti, kad dar prieš kelis metus diplomatiniai susitikimai tarp vakarų ir rytų išvirsdavo išsikolijimu. Dabar to jau nebėra. Šiuo atžvilgiu "Ženevos dvasia" nėra išnykusi...

Bet esmėje visiškai nieko nepasiekta. Sovietai buvo pasiūlę, kad konferencijon būtų pakviesti abiejų Vokietijos dalių vyriausybės atstovai. Vakarėčiai jį tai atsakė, kad jie nepripažįsta Rytų Vokietijos vyriausybės, tai jie jos atstovų kviešti nesutinka. Amerikos Jungtinių Valstybių užsienio reikalų ministeris Dulles sarkastiškai pastebėjo, kad užteks pasiklausti Molotovo, ką galvoja Pankovo (Rytų Vokietijos sostinės) vyriausybė. Molotovas jį tai atsakė, kad už Rytų Vokietijos vyriausybę per rinkimus buvo paduota 99% balsų.

Toks neatsargumas iš Molotovo pusės susilaukė aštrių pastabų iš kitų delegatų. Britų užsienio reikalų ministeris Macmillan pareiškė nusistebėjimo dėl tokių skaičių. Pasak jo, jis stebėjęs daugelio visuotinių rinkimų rezultatus Didžiojoje Britanijoje, tačiau niekada laisva valia nedalyvavęs toks aukštas rinkimų nuostimis. Išėina, kad rinkimai pagal sovietiškuosius metodus yra arba falsifikuojami, arba žmonės verčiami balsuoti...

Laisvų rinkimų tema Ženevos konferencijoje, buvo dažnai linksniojama. Molotovas, o taip pat Ženevoje atsiradę Rytų Vokietijos atstovai nedviprasmiškai davė suprasti, kaip jie supranta "rinkimus". Girdi, reikią sudaryti vienintelį kandidatų sąrašą, be to, prieš rinkimus iš vadovaujimų vietų turį būti pašalinti "kapitalistai ir karo kurstytojai". Viena žodžių, rinkimai turį būti tokie, kaip jie daromi pačioje Sovietų Sąjungoje arba "liaudies demokratijų" respublikose.

Tokiomis aplinkybėmis vakarų delegatai panoro įnešti aiškumo. Jie konkrečiai pasiūlė, kad visoje Vokietijoje, taigi ir Rytų Vokietijoje, laisvi rinkimai būtų įvykdyti 1956 metų rugsėjo mėnesį. Laisvai išrinktas parlamentas parengtų konstituciją ir paskum paskirtų visai Vokietijai vyriausybę. Molotovas grįžęs iš Maskvos atsakė, kad tokių rinkimų nebūsią.

Vieną popietį buvo sustota ties kontaktais tarp Vakarų ir Rytų. Toji tema labai plati ir sunkiai apčiuopiama. Bet ir čia iš karto paaiškėjo, kad nuomonių skirtumai yra tokie pat dideli, kaip ir kitais klausimais. Molotovui pirmoje eilėje rūpi "kontaktai" ekonominėje srityje. Jis nori pasiekti, kad Amerikos Jungtinės Valstybės panaikintų draudimus, pagal kuriuos negalima į rytų bloko valstybes siuntinėti strateginės reikšmės prekių. Tuo tarpu vakarų valstybės jį "kontaktų" sąvoką įdėjo visai ką kitą. Jos pasiūlė, kad būtų pašalinti suvaržymai "dvasinių gėrybių" apsimainymo srityje. Tarp tokių dalykų suminėti: cenzūros panaikinimas užsienio laikraštiniams, dirbantiems Maskvoje; laisvas užsienio laikraščių ir žurnalų įsileidimas į Sovietų Sąjungą; keliavimo laisvė, panaikinant esamus suvaržymus lankyti kai kuriuos kraštus. Pagaliau paminėtina, kad vakariečiai reikalauja, kad sovietai sustotų trukdę radijo emisijas.

Sunku įsivaizduoti, kad Maskva kada nors priimtų panašius pasiūlymus. Juk jų režimas laikosi, be tiesioginio teroro, atsiirbėjimu nuo likusio pasaulio ir melagingos propagandos įsileidimu apie vakarus. Galima įsivaizduoti, kokią įtaką turėtų laikraščių įsileidimas iš laisvojo pasaulio. Maskvos tironai laisvo žodžio ir laisvos minties bijosi gal daugiau, nekaip atominės bombos.

ESAT PILIEČIAI KARIŲ RŪBUOSE...

Taip pasakė Vakarų Vokietijos gynybos ministeris T. Blank 101 Vokietijos vyrui, naujai įvilktam į atkurtos kariuomenės uniformas. Ir tos išklmės įvyko ne puošnioje salėse, bet geltonų plytų garaže, tos dienos išklmėm specialiai padailintam.

I karių uniformas buvo įvilktas 2 generolai, 93 pulkininkai, majorai ir leitenantai, ir po kelis kitų laipsnių karius.

Atkurtos Vakarų Vokietijos kariuomenės prieky atsistoja gen. A. Heusinger ir Hans Speidel. Gen. Heusinger bus armijos inspektorius, gen. Speidel derins ryšius su NATO.

Gynybos ministeris T. Blank, kalbėdamas pirmiems iš 500,000 karių, pasakė: "Esat piliečiai karių rūbuose, ir niekas daugiau". Atseit, kariams pasakė, kad nepritaria buvusiam Vokietijos militarizmui. Tokių prasmingų T. Blank žodžių galima klausytis, bet jais galima ir netikėti. Kas pažįsta vokiečių tautą, tas nujaucia, kad taip nebus. Vokietis yra tipiškas militaristas ir čia tikrai, turėdama patirtį, dreba Maskva. Ji numato, kad vokiečiai nenurims prie Oderio-Neisės sienos, kada atsikurs stipri vokiečių karinė jėga.

DIRVOS TALKA

Dirva gavo tris laiškus su suktaktinėmis aukomis. Čia juos, drauge jungdami nuosirdžią mūsų padėką, ir skelbiame:

DIDZIAI GERBIAMAS REDAKTORIAU,

Liga man neleido pasiųsti linkėjimus Dirvos 40 metų sukakties minėjimo dienoje. Dabar, kiek sustiprėjęs, reikšmingos suktakties proga siunčiu širdingus sveikinimus ir \$25.00 auką Dirvos leidimui paremti.

Kaip senesnės kartos ateivis ir Dirvos skaitytojas gerai žinau kokią vertingą darbą yra atlikęs laikraštis 40 metų eigoje. Dirvos aiški ir patirijotinė kryptis daug prisidėjo prie lietuviškumo palaikymo mūsų išeiviuose ir meilės ugdymo Lietuvai.

Šioje garbingoje suktaktyje linkiu Dirvai ir toliau palaikyti Amerikos lietuvių patirijotizmą, ugdyti vienybę ir kovoti už didžiuosius mūsų tautos laisvės troškimus. Lai Dirva savo raštais nušviečia protą tų, kurie mano, jog palaikymas dabartinės ploitinės padėties, paliekant pagrobtais kraštus komunistinėje vergijoje, palaikys pasaulyje taiką ir teatveria Dirva akis ne-

Negalima tylėti

Taikos sutartyje dėl Austrijos, Sovietų Sąjungos vyriausybė norėjo, kad Austrija sutiktų išsiųsti iš savo teritorijos visus karo pabėgėlius į jų kilimo kraštus. Tik Vakarų valstybės susitarė, kad Austrija leistų kraštų atstovams atvykti ir paraginti savo piliečius grįžti į tėvynę, bet nenaudojant spaudimo. Susitarta, kad repatriacija gali būti atlikta tik savo noru, bet ne prievarta.

Turimomis žiniomis, Austrijoje yra apie 30 tūkstančių pabėgėlių. Reikia manyti, kad mūsų atitinkamieji veiksmai žino kiek Austrijoje yra lietuvių. Pabėgėlių skaičius Austrijoje kas kart didėja pabėgėliais iš Vengrijos, Jugoslavijos ir Čekoslovakijos. Austrijos vyriausybė oficialiai pripažįsta azilio teises politiniams pabėgėliams. Tik labai gaila, kad tarp vyriausybės pareiškimo ir tikrybės yra didelis skirtumas.

Žinios, ateinančios iš Vienos, sako, kad ten komunistų agentai varo smarkią akciją, kaip pabėgėlių stovyklose, taip ir už jos ribų. Agentai visai nesilaiko sutarties, nekalbinėja, bet grąšina, griebiasi šantažo veiksmų ir t.t. Tiems komunistinių agentų žygiams, Austrijos valdžios pareigūnai nedaro jokių kliūčių.

Toks Austrijos vyriausybės laikymasis yra įtartinas ir sudaro rūpestį laisvajam pasauliui. Daugelio tautybių pabėgėlių komitetai ir organizacijos, J. A. Valstybių sekretoriui Dulles yra pasiuntusios telegramas, kad darytų žygius apsaugoti pabėgėlius.

Amerikiečių laikraštis "New York Times" stengiasi iš Austrijos vyriausybės išgauti aiškų pareiškimą, kad ji ir tikrėnybėje

matantiems raudonojo pavojaus laisvajam pasauliui.

Siekiant tų visų tikslų linkiu geriausios sėkmės.

Su gilia pagarba
Juozas Ginkus,
A.L.T. Sąjungos New Yorko
1 Skyriaus Garbės
Pirmininkas
(Priedas \$25.00).

GERBIAMA DIRVOS REDAKCIJA,

Aš, kaip senas Dirvos skaitytojas nuo pat Dirvos išleidimo tautišku laikraščiu, linkiu Dirvos leidėjams ko ilgiausių metų dirbti savo Tėvynei ir savo tautai. Tegul Visagalis Dievas mus visus laimina.

Su šiuo laišku siunčiu kelis dolerius Dirvai (\$50.00).

Jos. Karpavičius,
45 Felix St.,
Providence 8, R. I.

"Dirvos" 40 metų sukakties proga siunčiame nuosirdžius linkėjimus, tikėdami jos stiprėjimu ir augimu. "Dirvos" blaivus lietuviško gyvenimo perdavimas skaitytojui ir jos visu gvildeinamu problemu ramus, nuosaikus ir gilus pajautimas, ras kelią į lietuvių širdį.

Geriausios sėkmės redaktoriui ir bendradarbiams.

Priedu: Money Order \$10.00.

P. Budreika,
Kanados Lietuvių Tautinės
Sąjungos Toronto skyriaus
įždininkas

gerbs pabėgėlių teises. Bet yra pagrįsto baiminimosi, kad nežiūrint oficialios sutarties, Austrijos vyriausybė sudarė ir slap-
tą sutartį su Sovietų Sąjunga, kurioje Austrijos vyriausybė už atitraukimą sovietų kariuomenės iš jos teritorijos, įsipareigojo priverstinai repatriuoti pabėgėlius į jų kilmės kraštus.

Austrijos vyriausybė gali uždėt visokių apsunkinimus tik savo piliečiams, bet ji neturi teisės laužyti tarptautinius nuostatus.

Esant slaptam susitarimui dėl pabėgėlių tarp Sovietų Sąjungos ir Austrijos, prasiskverbia žinios ir iš Bonnos.

Maskvoje, laike derybų su vokiečiais, pabėgėlių grąžinimo klausimas taipogi buvo pakistas. Tikrėnybėje, tuo reikalu, Adenaueris nesudarė sutarties, bet neliko ir kurčias.

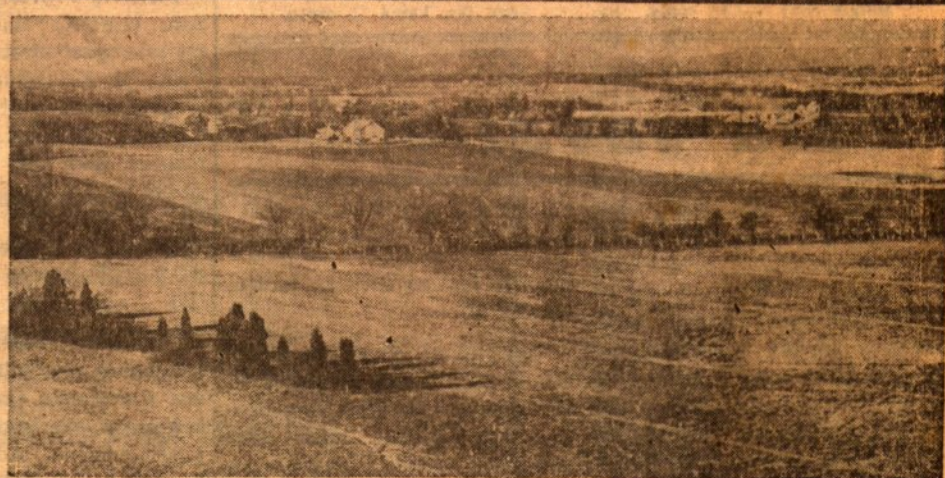
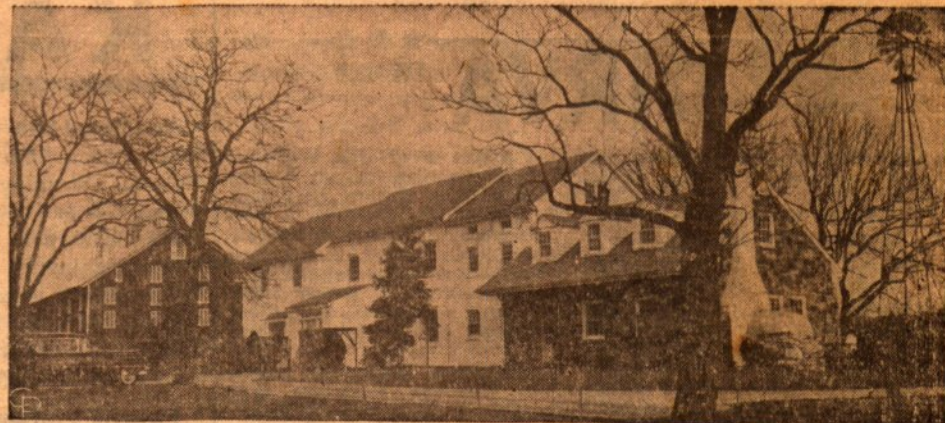
Bulganinas ir Molotovas kelis kartus pabrėždavo, kad tikrojo susitarimo pasiekimui, vokiečiai turi sukurti atitinkamą atmosferą. Jie įtikinėjo vokiečius, kad priešiška antisovietinė ir antikomunistinė akcija Vokietijos teritorijoje; sudaro rimtą kliūtį, abi valstybės liečiančių klausimų sutvarkymui.

Bulganinas netik kad prisiminė apie šimtus tūkstančių sovietinių piliečių pasilikusių Vakarų Vokietijoje, bet pabrėžė, kad daugelio iš jų antisovietinė veikla, sudaro rimtą kliūtį normalių santykių užmezgimui.

Tikrėnybėje, Bonnos vyriausybė su Maskva dar neužmezgė diplomatinio santykių, bet Vokietijoje jau veikia įvairūs sovietų agentai, pirmiausia pabėgėlių tarpe. Suvaržytas Laisvosios Europos Komiteto veikimas (balionėlių akcija). Jeigu Vokietija leidžia veikti komunistų agentams, dar diplomatinio santykių neužmezgus, jau ir dabar galima įsivaizduoti, kas bus sekančiuose mėnesiuose.

Antrajam pasauliniam karui pasibaigus, J. A. Valstybės, D. Britanija ir Prancūzija, remiantis slaptu susitarimu su Sovietų Sąjunga, vykdė repatriaciją prievarta, į krūvinas sovietų rankas atidavė net tokius žmones, dėl kurių nebuvo abejonės, kad jie tuojau bus nužudyti. Yra daug užregistruotų įvykių (gaila viešai nepasakeltų), kur dar alijantų palydovų akivaizdoje, repatriantai buvo masiniai sušaudyti. Kiek kraujo buvo praliesa, kol buvo sustabdyta prievartinė repatriacija? Atrodė, kad šis pavojus jau yra praėjęs, bet tuo tarpu matome, kad praėjęs kruvinasis rūkas vėl pradeda gaubti pabėgėlius.

Juozas Šarūnas

Gettysburgas pasidarė naujas JAV dėmesio centras. Čia, 496 akrų savame ūkyje, apsigyveno prezidentas Eisenhoweris. Miestelis smarkiai puošiasi, taikosi prie naujų svečių reikalavimų.

Studentų dailės paroda

Jaunoji lietuvių visuomenės karta yra išblokšta tarp dviejų kultūrų. Viena prasme turi ji savo šaknis abiejose, kita — nėra namuose nei vienoje. Kaip jėmus stebėtojas ar kaip nuotykių ieškas keliaunininkas, gali jina lyginti ir pasverti papročius, mintis ir vertybes. Jinai nėra su nieku tiek suaugusi, kad priimtų bet ką, nebeklausdama klausimų.

Tačiau kaip tikslai šis imigrantų likimas nuostabių aiškumų atskiria nuotykių ieškotoją nuo įžvalgaus stebėtojo. Žmogus tarp dviejų kultūrų yra laimėjęs objektyvumą abiem. Kaip tik tame, ką jis savo objektyviumi lyginimu atranda ir išskaito, jis parodo save. Tuo tarpu, kai vienam palyginimas atveria vien visų vertybių reliatyvumą ir todėl, jo supratimu, bevertiškumą, kitam jo likimas tarnauja kaip provokacija savitų vertybių ieškojimui. Tai jie toji stiprioji druska, kuri imigrantų likimui duoda didybės ir laimi žmonijai tai, ką iš šio skaudaus pergyvenimo galima laimėti.

Mūsų šioje studentijoje yra pasireiškusi ta pati gyvosios dvasios interesų skalė, kaip ir bet kurios kartos neužmigusiųsiosiuose. Ne visą šią skalę lietuviškoji visuomenė yra turėjusi ligi šiol.

MIN. S. LOZORAITIS ŽENEVOJE

Lietuvos diplomatinio šefas S. Lozoraitis yra Ženevoje, kur kartu su pasiuntinybės patarėju Dr. A. Geručiu seka trijų didžiųjų valstybių ir Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministrų konferencijos eiga.

Visi šveicarijos laikraščiai, pažymėdami ministerio Lozoraitis atvykimą į Ženevą, paskelbė oficialinės šveicarų telegramų agentūros žinią, kad ryšyje su Ženevos konferencija Lietuvos atstovai Washingtone, Londone ir Paryžiuje yra įteikę tenyškėms vyriausybės notas Lietuvos nepriklausomybės atstatymo reikalui.

JUOZAS BAČIONAS

vyksta į New Yorką dalyvauti ALT posėdžiuose. Jis pavaduos adv. A. Olj, dėl žmonos ligos nesios interesų skalė, kaip ir bet kurios kartos neužmigusiųsiosiuose. Ne visą šią skalę lietuviškoji visuomenė yra turėjusi ligi šiol.

Drauge į New Yorką vyksta ir p. Bačiūnienė. Grįždami žada sustoti Clevelande.

VISAM PASAULY

• Austrijos laikraščiai praneša, kad Vorkutos vergų stovyklose praėjusį mėnesį vykęs protesto streikas dėl nežmoniškų darbo sąlygų. Sargybiniai, apginklavę kriminalistus, išžudė daug politinių kalinių.

• Lapkričio mėn 8 d. rinkimuose, renkant įvairius pareigūnus, demokratai surinko daugiau balsų už respublikonus. Tai esąs skambintis respublikonams, kad prieš 1956 m. rinkimus reikia labai pasitempti.

• Argentinoje, po Perono nuvertimo, neramumai nesiliauja. Štai ir pats Perono vertėjęs gen. Lonardi, ejęs prezidento pareigas, išstumtas gen. Armaburo. Leonardi valdžioje išbuvo 50 dienų. Jis išstumtas neva už neryštingumą ir nenorą atlikti griežtą peronistų valymą.

Leonardi laikomas arešte. Darbo unijos prieš naują vyriausybę paskelbė streiką.

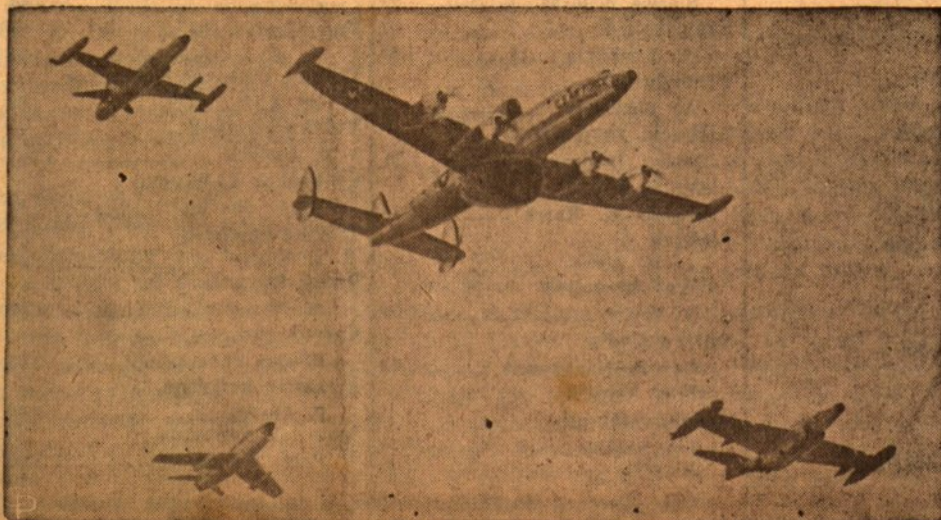
• Chicagoje mirė Martin P. Durkin, prezidento Eisenhowerio administracijoje buvęs pirmasis darbo sekretorius. Mirė po sunkios ligos, 61 metų amžiaus.

• Brazilijoje kariuomenė vėl padarė perversmą ir pašalino laikinąjį prezidentą Carlos Luz. Perversmo priešakyje stovi generalas Teiera, kuris remia išrinktą j prezidentus komunistuojantį J. Kubitschek.

• Norvegijos min. pirm. Einar Gerhardsen vieši Maskvoje. Oficialus vizitas liečia ekonominius klausimus, bet svarbiausia, Rusija spaudžia ir siekia, kad Norvegija liktų neutrali valstybė.

• Prancūzijos užsienio reikalų ministeris Pinay buvo nuvykęs į Bonną ir tarėsi su Vokietijos min. pirmininku K. Adenaueriu. Po pasitarimo paskelbė, kad keltais klausimais pilnai susitarė. O tų klausimų eilė svarbiausias buvo Saaro krašto reikalai.

• JAV saugumo įstaigos išaiškino, kad prie Denver nukritusių lėktuvų išprogdino J. G. Graham, 23 metų prasikaltėlis, į lėktuvą įsodinęs savo motiną su paslėptu jos čemodane dinamitu. Motiną buvo apdraudęs \$37500, kad gautų pinigų. Toj nelaimėj žuvo 44 asmenys.

Keturių rūšių lėktuvai, kurie dabar saugo JAV rubežius, nuo netiketo užpuolimo, žinoma, tik iš Rusijos.

DIRVA THE FIELD

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILTIUS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio.

Telephone: Henderson 1-6344.

Entered as Second-Class matter December 8th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879.

Subscription per year in advance: in the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50.

Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILTIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-Jos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio.

Telefonas: Henderson 1-6344.

Išleista Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas.

Registruota kaip antros klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 2 d. įstatymą.

Prenumerata metams iš anksto Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00 Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50.

Atsk. Nr. kainą 10 centų.

Šią savaitę...

Balys Gaidžiūnas

Rašiniai apie VLIKą, tautininkus, laisvės kovotojus vėl mirga laikraščių skiltyse. Vėl kiekvienas gudrauja, kaltę bando perkelti kitam, sumaniai užsimigia ir nemato savo darbų, kurie VLIKą senokai išvedė iš kelio, padarė kelių grupių arkliau, kuriuo galima joti ir kariauti prieš diplomatus, tautininkus, laisvės kovotojus, prieš visus, kurie tik negedėjo pataikavimo giesmelės.

Narsiausiai bandė pasirodyti Draugas ir Naujienos. Ypač Draugui nelaimon pasidarė, kad tautininkai ir laisvės kovotojai išėjo iš VLIKo. Pradžioje aiškino, kad dabar būsią net geriau, o paskui ėmė verkšlenti, kad negerai padaryta.

Naujienos, kaip paprastai kad daro, tuoj bėdą suvertė V. Rasteniui ir dar prijungė B. Gaidžiūną. Ešą, tie kalti. Paskiau išrado, kad dalis tautininkų tam nepritarią, kad čia tikrai to neįsivaizdavo V. Rasteniui darbas. Ir tose eilutėse tiesiog pakabintas šauksmas: vyrai, sutvarkykite V. Rastenių ir bus daug geriau.

Naujienoms labai nepatiko J. Bačiūno, Dr. St. Biežio ir A. S. Tveičio pareiškimas. Ešą, tai neatsakingas darbas. Ir, turbūt, neatsakingas todėl, kad nepasiklausė P. Grigaičio nuomonės... ir VLIKo nepagyro.

Ką gi, šia proga juokdarys pasakytų, kad kaip kas išmano, taip ir svieta juokina... Tais savo rašiniais, bandydami neįžiūrėti tikrųjų VLIKo pakylimų, jas bando uždangstyti iš oro pagautais kaltinimais. Tik atsižvelgus Naujienas ir Draugą, ir pasiskaitę senus numerius. Ten rasi — tautininkai sėdi VLIKo ir jį griauja. Dabar tik vienas žodis pakeistas: tautininkai išėjo iš VLIKo ir jį griauja.

Kažin ar P. Grigaičiui ir L. Simučiui dabar sąžinė negrauzia už tą, kadais pagarsėjusių telegramą, apmokėtą ALT pinigais, kuria VLIKo vadus mokė kariauti prieš St. Lozoraitį, ir už tas visas instrukcijas, kurios nevedė į visų grupių vienybę. Jei sąžinė dar tebėra gyva, dabar pats laikas susimąstyti ir pasi-

taisyti, bet ne kitiems kaltinti mus versti.

Tautininkai, ypač šių eilučių rašytojas, VLIKui turėjo, ir dabar tebeturi nemažai simpatijų. Bet tam VLIKui, kuris dirbo okupacijai metais Lietuvoje, kada visi VLIKo nariai virš galvos juto okupanto smūgį, kada gudravojimams ir besaikiams politikavimams nebuvo vietos. Kur tie vyrai, kurie tada tą darbą dirbo, vėliau per kalėjimus ejo? Jų nė vieno tenai nebėra. Atėję kitokio galvojimo žmonės, VLIK paverstė tarpusavės kovos institucija. Ir šia proga, jei kas nori pasižiūrėti į kaltininkus, kodėl taip atsitiko, tegul atsiskaitysi ir dabartinio VLIKo pirmininko ir į Vykdomosios Tarybos pirmininko veidus.

Vienas iš mūsų bendradarbių, kadangi tautininkų išėjimas iš VLIKo buvo prieš pat Vėlinės, slėpė tuos įvykius adresuoti VLIKui tokiu šūkiu: Išsekė ramybė!... Išsekė, nes tautininkai jums, kaip anksčiau sakėte, darbo nebetrūgdy.

Kad su VLIKu dedasi tikrai negeri reikalai, dar patvirtina ir šiame Dirvos numeryje iš Vokietijos atsiųstas J. Griniaus laiškas. Jis spausdinamas 4 psl. Paskelkite jį. Ar ir čia tautininkai kalti?

VERTA DĖMESIO

Pirkdamas vis netikėjau reklama, kad su radiju galima girdėti LIETUVĄ per Vilniaus radijo stotį lietuviškai, bet tai yra tikras dalykas. Girdėjau pulkiai ne tik pranešimus, bet ir muzikos kūrinius. Skambinant girdėjau B. Dvionių. Taipgi pulkiai girdisi ir kiti Europos miestai.

Irgi netikėjau, kad su ta pačia mašinėle galima rašyti lietuviškai ir dar keturiomis kalbomis, bet tikras dalykas yra, o ne reklama.

Šias prekes pirkau pas J. Karvelį, 3322 So. Halsted St., Chicago, Ill.

J. Kaunas

Detroit, Mich. (47)

GARANTUOTI SIUNTINIAI!

Lietuvoje ir į Pabaltijo kraštus, Ukrainon, Lenkijon, Rusijon greičiausiai ir pigiausiai siunčia siuntinius ši firma

J. Kamienski JANIQUE TRADING CO.

1029 Fairfield Ave. (netoli W. 11 St.)
Cleveland 13, Ohio

Telef.: CHerry 1-5547

Centrinė firma yra Toronto, Ont.

835 Queen Street West, Toronto, Ont.

ir skyriai didesniuose miestuose, Kanadoje ir Amerikoje.

Išsiuntimo skyrius yra ir Clevelande.

Klijentų patogumui skyriai atidaryti:

1162 Broadway Ave., Buffalo 12, N. Y.

Telef.: FI 1272

2314 W. Chicago Ave., Chicago 22, Ill.

Telef.: BRunswick 8-6780

Visus mokesčius ir visas išlaidas apmokama čie vietoje, tat gavėjai krašte jau nieko nemoka.

Už naujas medžiagas imama tikslai 50% vertės.

Visas siunčiamas prekes galima pasirinkti įstaigoje, kuri atidara kiekvieną dieną nuo 12 val. p. p. iki 8 val. vakaro.

KAS ir KUR

• Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga 1956 m. birželio mėn. 13-14 dienomis Washingtono numato surengti Amerikos lietuvių sąskrydį. Sąskrydžio tikslas — atkreipti įtakingųjų dėmesį į Lietuvos padėtį ir gauti daugiau draugų Lietuvos laisvės kovai. Sąskrydžiui vadovauti pakviestas adv. A. Ollis.

• Lietuvių Profesorių draugijos Am. (LPDA) valdyba 1955-57 metams pasiskirstė pareigomis. Pirm. M. Krikščūnas (5543 So. Winchester Av., Chicago, tel. GR 6-4666), vicepirm. inž. St. Dirmantas, sekr. inž. J. Jasiukaitis (1639 So. 50 Ct., Cicero, Ill., tel. OL 2-6778), išd. A. Rukuiža (6501 W. 27 Pl. Berwyn, Ill., tel. ST 8-8147), narys dr. M. Nasvytis.

• Lietuvių Studentų Santaros rengiamas studentų dailės parodos Clevelando Garbės Komitetan yra sutikę įeiti: Aldona Augustinavičienė, Adolfas Damušis, Jonas Daugėla, Balys Gaidžiūnas, Alfonsas Mikulskis, Algirdas Nasvytis, Pranas Skardžius ir Pijus Žiūrys. Paroda tvarko studentai Rytas Babickas ir Danguolė Bartuškaitė.

• Gruodžio 31 d. New Yorke Lietuvių Studentų Santaros rytiniai skyriai rengia studijų dienas Lietuvos jaunimo šiandienai būklei studijuoti. Studijų programoje dalyvaus Vincas Rastenis iš Laisvosios Europos Komiteto informacijų skyriaus, ir studentai Rimvydas Šilbajoris (Columbia) ir Vyt. Kavolis (Harvardas). Gruodžio 30 d. galvojama surengti studijų dienų dalyviams susipažinimo vakarą, o Naujų Metų sutikimas rengiamas tose pačiose Grand Paradiise patalpose, drauge su "Sviesos" Sambūriu. Studijų dienų rengimo komisijs gudarb J. Galminas (pirm.), Giedrė Zauniūtė, D. Gasiūnas, R. Vaišnyš, R. Leveckis. Nakvynių reikalais rūpintis Donatas Uzas.

• Studentų dailės paroda Detroit, Wayne universitete ketvirtam aukšte — Study Center kambaryje, prasideda šį trečiadienį, lapkričio 16 d. Parodoje yra 40 paveikslų.

• Clevelande veikianti Vargo Mokykloms Remti Komisija gavo \$50 auką iš Dr. J. Skrinkos. Po \$10.00 paaukojo Kaz. Paškonis ir Alb. Ramanauskas. Visa eilė asmenų atsiuntė po \$5.00 ir po mažiau.

• Tautinės Sąjungos veikėjas Vyt. Abraitis su žmona atostogauja Bermudoje.

• Pirmojo posėdžio Kultūros Fondo Taryba yra šaukiama lapkričio 19 d. ryto 10 val. lietuvių auditorijoje Chicagoje. Bendruomenės Valdyba lapkričio 9 d. posėdį jam priėmė tokią darbų tvarką: 1) iškilmingas atidarymas, 2) sveikinimai, 3) darbo prezidiumo ir komisijų rinkimai, 4) referatas: Kultūros Fondo Valdybos ir kitų jo organų rinkimai, 6) Kultūros Fondo

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PProspect 8-1717
Rezidencijos RERublic 7-7868

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.
VAL.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Seštad. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE

Tel. oficio ARmitage 6-9161
Tel. buto GRaceland 2-9203
Dr. Juozas Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norwest Medical Center
2336 West Chicago Ave
Chicago 22, Ill.

VAL.: 1-3:30, 6-8:30 p. p. pirmad., antrad., ketvirtad., penktad., 10 ryto — 1 p. p. trečiadieniais 12-4 p. p. šeštadieniais.

atsisaukimas į lietuvių visuomenę, 7) einamieji reikalai, 8) uždarymas.

• Lietuvių Studentų Sąjungos JAV suvažiavimo, įvykstančio 1955 m. lapkričio 25 ir 26 d., Clevelande, dalyvių nakvynėmis rūpinasi kol. Aldona Malcanaitė (1448 E. 66 St., Cleveland 3, Ohio, telef. UT 1-4974). Vyksiantieji į suvažiavimą prašomi iš anksto užsiregistruoti minėtu adresu bei į Clevelandą atvykti lapkričio 24 d. (ketvirtadienį).

• Lietuvių Studentų Sąjungos JAV suvažiavimas Clevelande prasidės lapkričio 25 d. (penktadienį) 9:30 val. ryto ir baigsis literatūros bei meno vakaru lapkričio 26 d. (šeštadienį) 7:30 val. vakaro. Suvažiavimas ir vakaras vyks Kroatų salėje, 6314 St. Clair Ave., Clevelande.

• Iškilmingas Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas So. Bostone įvyks lapkričio mėn. 20 n. sekmadienį, 2 val. Tautinės Sąjungos name, 484 4-ta gatvė. Paskaitą skaitys pulk. Antanas Stapulionis. Meninę dalį išpildys operos solistas Stasys Liepys ir Bostono vyrų choras, vadovaujamas kompozitoriaus Juliaus Galdelio.

Minėjimą rengia Liet. S-ga Ramovė.

KRISTIJONO DONELAČIO MINEJIMAS BROOKLYNE

New Yorke Liet. Evangelikų parapija spalio mėn. 30 d. minėjo Reformacijos šventę ir keturių metų parapijos sukaktuves. Pamaldos įvyko šv. Jono Ev. Liuteronų bažnyčioje, 197 Maujer St., Brooklyn.

Parapijos Valdyba iš jos klebonas kun. Dagys turi gražų paprotį po pamaldų jų dalyviams ruošti pobūvius (su kava), skirtus paminėti gyvus ar mirusius žymius lietuvius, arba parapijos narius. Anksčiau tuose pobūviuose buvo pagerbti prof. Gudavičius, direktorius L. Tonas, inž. Maciūnas ir kiti.

Spalio 30 d. buvo skirta minėti didžiojo poeto Kristijono Donelaičio 175 metų mirties sukaktį, kurio žymiausias kūrinys yra poema "Metai".

Apie Donelaitį gražiai kalbėjo P. Gaurys, kuris nepriklausomybės laikais buvo šilutės (Klaipėdos krašte) gimnazijos direktorius. Jis atpasakojo Donelaičio gyvenimo brožuos ir paskaitė kaikurias vietas iš jo poemos "Metai". Joį aprašomas Prūsų lietuvių baudžiauninkų gyvenimas po vokiečių dvarponių letena. Vaizdingai nupiešdamas sunkų to laiko valstiečių gyvenimą, Donelaitis nespėdė baudžiaivos problemos ir ragino toliau tą jungą vilkti.

Teko ir man pasakyt kelis žodžius apie Donelaitį, kurio "Metai" išversti į vokiečių, latvių,

lenkų, rusų kalbas.

Čia Amerikoje nepilną Metų vertimą į anglų kalbą paruošė Nadas Rastenis (iš Baltimorės, Md.). Trumpi jo vertimo pavyzdžiai buvo idėti laikraščiuose. Dabar Amerikoje auga nemažai lietuvių kilmės jaunimo, kurs jau nemoka tėvų kalbos, o tik anglų. Todėl labai pageidaujama, kad būtų paruoštas ir išleistas pilnas Donelaičio Metų vertimas į anglų kalbą, jei ne eilėmis, tai bent gera proza. Tai būtų ne tik skaityti lietuvių poezijos mėgėjams, bet ir patarnauti lietuvių mokykloms, kaip mūsų poezijos šaunus kūriny.

Reikia paminėti, kad Didžioji Lietuvoj baudžiaivos laikus tik vėlesnius (apie 1861-63 m.) gražiai ir plačiai aprašė agronomas Mikalojus Katkus (1852-1942) savo knygoje "Balanos gaidynė". Tas jo reikšmingas kūrinys, rašytas ne eilėmis, o proza, nepriklausomybės laikais buvo mažai žinomas ir skaitomas ir, matoma, tinkamai neįkainotas. Gal tik vėliau Katkaus "Balanos Gaidynė", kaip ir Donelaičio Metai, susilauks gilesnio įvertinimo.

Dar lieka pridėti, kad į minėjamą atsilankė keli neseniai iš Vokietijos atvykę tremtiniai, kilę iš Mažos Lietuvos. Apie vieną jų man sakė, kad jo motina buvo kilusi iš Piluvos, nuo Karaliaučiaus, gerai kalbėjo lietuviškai ir mirdama prašė, kad į jos karstą būtų idėta lietuviškų knygų. To tremtinio sūnus turi lietuvišką vardą Gintaras.

Sekanti kartą, rodos, lapkr. 20 d. Liet. Evangelikų parapija Brooklynne numato paminėti ir pagerbti S. E. Vitaitį, mirusį pereinatis metais, žymių SLA veikėją.

Dr. V. Tercijonas

P A D Ė K A

L. L. Karo Invalidų Draugija širdingai dėkoja: J. Mockui už \$20.00, plk. Z. Rumšai už \$10.00, plk. J. Liorentui už \$3.00 paaukojuosiems L. L. Karo Invalidams sušelpiti.

L. L. Karo Invalidų Valdyba

NEPAMIRSKIME

kad Austrijoje likę lietuviai, kaip ir mes, yra išvakarėse Kalėdų lėdos, kad jie tebekencia skurdų vargą stovyklose.

Mes kreipiamės į visus lietuvius, kurių širdyse dar neužgeso artimo meilė, nuoširdžiai prašydami paaukoti nors menką sumą, kad jų Kalėdos būtų malonesnės ir sotesnės.

Surinktieji pinigai bus pasiųsti į Austriją, o aukotojų pavardės bus paskelbtos spaudoje.

Nuoširdžiai prašome visus laimėtojus bei žurnalus šį atsisaukimą perspausti.

Pinigus siųsti J. Karveliui, 3322 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

Iniciatorių grupė: prof. Balys Vitkus, mokytojas Juozas Senkus ir prekybininkas Jonas Karvelis.

DOVANOS IDEJA

Telefono
pratęsimas

Patogus ekstra telefonas kainuoja tik 85 centai per mėnesį ir dar įvedimo kaina.

Gera dovana šeimai ar draugams.

Šaukite mūsų Business Office informacijai

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

DIRVA

atlieka įvairius spaudos darbus. Jūs galite pigiai kainą atsispausdinti profesines korteles, įvairias blankas, vakarams biletus, vestuvių pakvietimus, plakatus ir kt.

Užsakymai priimami ir paštu.

DIRVA — 1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio
Telef.: HE 1-6344

TUOJ ISIGYKIT ŠIAS KNYGAS!

Anglų kalbos skaitymas	2.00	Milžino paunksmė	2.50
V. Minkūnas		Balys Sruoga	
Anoj pusėj ežero	1.50	Mėnuo vad. medaus	
P. Andriūšis		N. Mazalaitė	2.50
Aukso kirvis	2.50	Naktys Karališkiose	
Juozas Švaistas		L. Dovydenas	2.00
Apie laiką ir žmones	2.50	Ūra pro nobis	4.00
J. Aistis		J. Gliuda	
Audra Žemaičiuose	2.20	Orfėjaus medis	
VI. Andriukaitis		A. Nyka-Niliūnas	3.00
Atlaidų pavėsy	4.00	Pažemintieji ir nuskriaustieji	2.50
P. Abelkis		F. M. Dostojevskis	
Aukso ruduo	1.25	Popular Lithuanian Recipes	2.00
M. Vaitkus		J. J. Daužvardienė	
Būdas Senovės Lietuvių ...	4.00	Po Tėvynės dangum	
Sim. Daukantas		Žodžiai vytės Nemunėlio.	2.00
Būkite sveiki	2.00	Paveikslai V. Augustino	
Dr. S. Biežis		Pragaro pašvaistės	3.50
Baltasis Vilkas	1.00	V. Alantas	
K. Binkis		Pirmas rūpestis	2.00
Balutis	1.50	Jurgis Jankus	
J. J. Bačiūno leidinys		Pietų vėjelis	1.00
Buriavimas ir jūrininkystė	2.00	Vytė Nemunėlis	
B. Stundžia		Paklydę paukščiai I	2.20
Cezaris	2.00	Jurgis Jankus	
Mirko Jelusič		Paklydę paukščiai II	2.00
Didžioji Virėja	6.00	Jurgis Jankus	
V. Varnienė		Pietų kryžiaus padangėje	4.50
Didžioji kryžkelė	2.00	Sudarė Gaudys	
B. Brazdžionis		Paskutinis Prūsų sukilėlis	2.00
Duktė	2.40	M. Springborn	
Alė Rūta		Petrus širvokas	2.75
Daiktai ir nuorūkos	1.00	Juozas Švaistas	
Leonardas Žitkevičius		Pasiraganos kirviu	1.50
Don Kamilius mažasis	2.50	Jurgis Jankus	
pasaulis		Pabučiavimas	1.50
Guareschi		J. Grušas	
Didžiosios atgailos	3.50	Rytų pasakos	3.00
R. Spalis		V. Krėvė	
Doleris iš Pittsburgho	0.80	Raudoni batukai	1.50
Stepas Zobarskas		Jurgis Savickis	
Eldorado	1.80	Sudie, pone Čipse	0.75
J. Švaistas		James Hilton	
Gyvačių lizdas	2.00	Strėlė danguje	2.00
Francis Mauriac		Henrikas Radauskas	
Gimdytoja	1.75	Saulės Takas	3.50
Francis Mauriac		Nelė Mazalaitė	
Gabija, literatūros metraštinis	6.50	Šilkiniai ir vilkiniai	1.00
George Orwell		Runcė Dandierius	
Giesmės apie Gediminą	2.00	Senųjų lietuviškų	
B. Sruoga ir V. Petravičius		knygų istorija	3.00
Jaunai inteligentei	1.25	V. Biržiška, kiet. virš.	
V. Andriukaitis		papr. virš.	2.00
Kryžkelės	3.50	Saulutė debesėliuos	1.50
A. Vienuolis		L. Žitkevičius	
Kaimynai	2.50	Sventieji akmenys	2.00
J. Paukštėlis		Faustas Kirša	3.00
Kaio jie mus sušaudė	1.80	Sventoji Lietuva	3.00
J. Petraitis		Jurgis Savickis	
Kunrelis	2.00	Teresė Neumanaitė	3.00
Tomas Šeiminis		J. Burkus	
Keliai ir kryžkelės	2.50	Tipelis	
Putinas		Trumpa diena	4.00
Kon - Titi	3.75	Alė Rūta	
Kaimiečiai		Pulgis Andriūšis (irista)	3.00
V. S. Remont I-II-III-IV	3.00	Tomas Nipernadis	2.50
I ir II dalis	3.50	August Gailit	
III ir IV dalis		Tarp pelių ir vyrų	1.25
Kudirkos raštai	5.00	John Steinback	
Loreta	1.80	Užgesęs sniegas	2.50
Stasys Rūdas		Aloyzas Baronas	
Kregždutė I	1.50	Ugnies pardavėjas	1.00
A. Rimkūnas		Balys Rukša	
Kregždutė II	2.75	Uždraustas stebuklas	2.60
A. Rimkūnas		Stasys Rūdas	
Kiškučio vardinės	1.50	Užuovėja	3.50
Stasys Rūdas		M. Katiliškis	
Lietuvos mūšiai	5.00	Vanagaitis	2.00
Juozas K. Karys		monografija	
Lietuva	2.75	Valerijono lašai	1.00
A. Rondonius		Dr. S. Aliūnas	
Laikšlai žmonėms	2.00	Vilnius Lietuvos gyvenime	1.50
G. Panini		Dr. A. Šapoka	
Moters širdis	2.60	Velykų pasakos	1.00
Guy de Maupassant		N. Butkienė	
Vyriškos kraitis	5.00	Vyturėliai Laukuose	0.75
Medžio rašiniai	2.50	Vikt. Simaitis	
Jon. Končius		Trylika nelaimių	1.25
Mikuckis		R. Spalis	
		Vaičių knygelė	1.80
		M. Valančius	
		Varpai skamba	2.50
		Stasys Rūdas	
		Zemaičių krikštai	2.50
		P. Abelkis	
		Zemaitis nepažais	3.00
		Balys Sruoga	

Tuo taku nepakeliui...

DR. J. PAPLENAS

Didžiai nepatiko p. J. Liūdžiui mano str. "Ar tai jau pažanga?", pasirodęs Dirvoje liepos 14 d. po Vliko sferų reklamos apie "praplėstos bazės" fikciją.

Per penkias Naujųjų atkarpas (spalio 11-15) rašinyje "Du politinės kovos pavyzdžiai" jis autoritetingai rūšiuoja politines grupes į demokratines ir antideokratines, konstatuoja, kad "antidemokratai" reiškiasi per Dirvą, Laisvąją Lietuvą, Santarvę ir Vienybę, prokuroriškai juos visus apkaltina ir... pasmerkia.

Ad personam

Visuose tuose laikraščiuose J. Liūdžius randa antivikinių raštų, bet taikiniu jis pasirenka vieną — "Ar tai jau pažanga?", nes šis "turi antidemokratinio fronto rašiniam ypatingai ryškų bruožą: įžūlų kurstymą visuomenės prieš Vliką".

Idant būtų tikra, kad autorius yra patentuotas antidemokratas, J. L. pabrėžia, jog tai "parašyta Dr. J. Paplėno (tautininko, "jaunalietuvių" diktatūrinę Lietuvą vadovų)". Nors būdamas dvikovininkas, bet pasiėmęs sekundanto misiją, jis jos neištesė iki galo, sustoja pusiaukelėje, nutylėdamas, kad kita pusė — J. Liūdžius — socialdemokratas, "išlaisvintos" bolševikinės Lietuvos teismo pirmininkas ir raudonosios teisės profesorius. Ir todėl "kompetentingas" tautininkas, drauge su jį Index Expurgatorius patekusių laikraščių redaktorais ir straipsnių autoriais, kvalifikuoti antidemokratais.

Nepatinka J. Liūdžiui, kad J. Paplėnas nerašo taip, kaip rašo J. Kaminskas. Betgi jei abu galvotų ir raštų vienodai, tai arba Paplėnas būtų socialdemokratas arba gerb. Kaminskas būtų tautininkas, gal net ir jaunalietuvis, o prie jų, ko gera, ir Liūdžius pritaptų.

O kad tie jaunalietuvių nėra jau tokie baisūs, turėjo gerą progą vokiečių okupacijos metu įsitikinti ir J. Liūdžius, kai jaunalietuvis J. A. pašalino iš anti-bolševikinės parodos Vilniuje su bolševikų veikėjais pozavusio J. Liūdžiaus nuotrauką, tuo būdu apsaugodamas jį nuo nacių keršto.

Ad rem

Visą savo kaltinamojo akto svorį J. L. meta į str. "Ar tai jau pažanga?" išvadų keturis punktus, savo skonių juos iškommentuodamas ir iš savo leksikono tuos komentarus pagražindamas gausiais epitetais... Vliko daugumos adresu.

J. L. patvirtino liaudies išmintį, kad galima būti miške ir medžių nematyti. Jis surašė laikraščius, keliančius Vliko neigimus, bet neįstengė įžiūrėti pačių negerovių. Ir ant jo įšėjo pamautas str., jo akimis, tėra tik "Dr. J. P. spėliojimai ir išmislai, paskelbti tikslu sukelti skaitytojų pasipiktinimą Vliku ir laikyti jį visiškai plolitinė menkyste".

Jei "spėliojimais ir išmislais" J. L. linkęs vadinti plačiai žinamus faktus, tai jo teigimui reikia tik mažos pataisos: tai skelbiama tikslu skaitytojų pasipiktinimą ne Vliku, bet Vliko daugumos politinės veiklos menkyste!

O ta menkystė liudija:

Dominantų Vliko statuto laizymas, pirmininkų pasilikimas postuose kadencijai pasibaigus, visuomenės klaidinimas prasiimančiomis informacijomis, galiojančios konstitucijos ignoravimas, seimo, vyriausybės ir diplomatinio funkcių savinimas, manipuliacijos su Tautos Fondo valdytojo postu, pasirovinių neplaikiančių tarnautojų keitimasis savaisiais ir giminaičiais ir t.t. ir t.t.

Nekelia Vliko autoriteto ir tai, kad, Draugo terminologija, dartinis Vykd. Tarybos quasi-pirmininkas buvo kviečiamas sudaryti Vykd. Tarybą, pirmą jo rūpesčiu buvo išspausdinti didesnę algą nei ji buvo mokama jo pirmtakūnams. O kai prel. Krupavičius ir p. Žalkauskai keliavo per Atlantą, pirmasis — kongreso lankyti ir diplomatijos šefo Washingtono diskredituoti, o antrieji — savo asmeninių dokumentų susitvarkyti, jų kėlionė buvo Vliko pamokėta. Grįžę jie sau dar išsimokėjo dienpinigius ir už laive praleistas dienas. Ir tik Vliko Kontrolės Komisija, Žalkauskui protestuojant, pareikalavo tuos dienpinigius grąžinti, įrodžiusi, kad laivakortė padengė ir transportą, ir pastogę, ir maistą. Dienpinigia šiuo atveju reprezentavo ne pragyvenimo ir netgi ne gero pragyvenimo, bet grynų pelno poziciją, — pelno iš Lietuvos bylai nenaudingos operacijos.

Vliko viešpačiai ne tik nori monopolizuoti Lietuvos laisvini kelių grupių rėmuose, bet siekia tuos rėmus vis siaurinti. Jų koncepcija, "plačios bazės" rėmuose tegali tilpti tik dabarties dominantai su neprieštaraujantaisiais satelitais. Prel. Krupavičius, dar šlapus Altanto būdamas, žadėjo parodyti opozicijai jos vietą. Už Vliko durų, — ne Lietuvos bylos, o tik monopolio labui, — laikomi: Atgimimo Sąjūdis, Lietuvių Frontas, Rezistencinė Santarvė, Vilniečių S-ga. Kodėl? Todėl, kad jie gali nepažinti būti satelitais. Balansas gali pasikeisti.

Dalis politikierių Vlike nuo Wierzburo laikų pamiršo pagrindinį Vliko darbą. Jie šimtus kartų diskutavo vidaus bėdas, formulavo, taisė ir laužė savo statusus, analizavo ir kvalifikavo ministerių aktus, operavo vogtais laiškais, ginčijosi dėl Vliko prezidiumo, rinkosi miestus ir kontinentus rezidencijai...

Iš kitos pusės, jie daug kalbėjo apie būsimos Lietuvos konstituciją, jos seimą ir vyriausybę, apie jos švietimą ir kultūrą, apie jos ūkį ir užsienio politiką...

Tam buvo ir laiko ir jėgų. Tik vienam reikalui neliko nei vieno nei kito — Lietuvos laisvės kovai. Jis — pagrindinis — liko pamestas ir užmirštas tarp šaltinių. Branduolį toje komplekso tuštumoje užėmė egoizmas, asmeninis ir partinis egoizmas, siekias dabarties tikslų patenkimo ir ateities pozicijų užsitikrinimo kiekvieno ir kiekvieno išlaisvintoje Lietuvoje.

Monopolininkų instinktas jau šiandieną diktuoja preventyvinę kovą eventualiems konkurentams, kurių tarpe jie mato tautines grupes ir ypatingai diplomatinę tarnybą su jos koordinuotoju.

Garbingą savo pareigą Vlikas paliko Lietuvos pogrindyje. Nuo to meto, kai jis atsigaivino Vokietijoje, tik nelgą laiką jis mūsų vaidino jungiančio veiksmo vaidmenį. Ir tai daugiau iš inercijos, atsineštos iš Lietuvos pogrindžio, bet ne dėl savo faktinio orumo, kurį siauri interesai pradėjo griauti jau 1946 m. Tik tremtinių masė nebuvo apie tai informuojama. Ir tai dėl dviejų priežasčių: dėl sunkių susižinojimo kelių ir dėl dar neprastatos partinės aistros kontrolės.

Abiejų tų klūčių seniai jau nėra. Lygiai seniai atpalaiduota partinė aistra iš viršaus skverbiasi gilyn ir platyn. Srovinis antagonizmas ir teisiųjų valstybės institucijų ignoravimas ir nuvertinimas nevaržomai skleidžiamas laisvųjų lietuvių tarpe iš viršaus, iš vlikinės aplinkos, neretai netgi vlikinėmis priemonėmis ir lėšomis. Ar reikia todėl klausyti, kodėl aukos pastarai-

Olandijos karalienė Julijana, pakeliui į Olandijos vakarų Indiją, iškilmingai sutinkama Lisabonoje, Portugalijoje.

Rūpinkimės SLA gerove

Jūs esate Susivienijimo Lietuvių Amerikoje nariu. Jūs gal laikote save tik eiliniu nariu, kurio pavienis balsas nedaug tereikš. Taip galvodamas perkukliai įvertinti savo teises. Jūs tikrumoje esate vyriausias Susivienijimo šeimininkas, nes Jūs turite pilną teisę ir pareigą nominuoti kandidatus į SLA Pildomąją Tarybą ir vėliau juos išrinkti. SLA vadovai bus tik tie ir tik tokie, kokių Jūs panorėsite, jei eisite balsuoti.

Lapkričio ir gruodžio mėnesiais eis visose kuopose nominacijos į SLA Pildomąją Tarybą. Sąžiningai apsvaistę reikalus, mes kreipiamės į Jus siūlydami nominuoti veik visus dabartinius viršininkus, tik su viena išimtimi. Būtent, dabartinis išdininkas adv. K. Gugis atsisako kandidatuoti, tai mums reikia išrinkti naują tinkamą išdininką.

SLA Pažangos Komitetas, apsvaistęs visus galimus kandidatus, randa kad tinkamiausias žmogus SLA išdininko pareigoms yra ALBINAS S. TREČIOKAS. Jis jau dirba Susivienijimo naudai per 30 metų. SLA seimuos jis buvo daugelį kartų renkamas į Finansų ir Apšvietos Komisijas (šiuo metu jis yra Apšvietos Komisijos narys). Tai gi iš praktikos jis gerai susipažinęs su SLA visuomeniniu ir ypač su finansiniu reikalų geru tvarkymu. Tose komisijose jis yra dirbęs per 15 metų. Per 30 metų be pertraukos jis yra SLA 245 kuopos ir Penktojo Apsskričio valdybose. Albinas S. Trečiokas per daugelį metų sekmingai verčiasi apdraudos bizniu ir užtat New Jersey ir New Yorko valstybėse pripažintas kaip apdraudos reikalų žinovas. Nuo pat jaunystės dienų jis aktyviai dalyvauja lietuviškoje veikloje remdamas patriotinės organizacijas, kuriose parodė daug išminties ir iniciatyvos. O per pastarąjį dešimtmetį jis eina sąžiningai ir pasižventusiai BALFe centro išdininko pareigas. Visa tai parodo asmens didelį patikimumą, dorumą ir lietuviškumą. Mes esame pilnai įsitikinę, kad Albinas S. Trečiokas yra visais žvilgsniais tinkamiausias žmogus.

siais metais sumažėjo geru trečdaliu?

Nesąžininga vadinti Vliko griovikais tuos, kurie kelia jo ligas. Tautininkai buvo aktyviųjų Vliko kūrėjų eilėse. Jie ir šiandieną norėtų sveiko, darbingo ir autoritetingo Vliko, o ne jo sužaloto šešėlio.

Tautininkai kovoja ne prieš Vliką, bet prieš Vliko išsigimimą, prieš jo degeneraciją. O jei dabartinei daugumai ir jų trubadūrams ta kova nepatinka, tai, turbūt, tik todėl, kad jie siekia kitų, savų tikslų, kurie netgi ir Vliko degeneraciją verčia pakęsti. Mums, deja, tuo taku nepakeliui.

gus tvarkyti Susivienijimo milijoninį turtą.

Albinas S. Trečiokas gyvena Newark, N. J. tik 10 mylių nuo paties SLA centro New Yorke. Jis galės atsilankyti centran dažnai, kada tik reikės, be jokių išlaidų Susivienijimui. Gi išdininkas toli nuo Centro gyven-damas priverstas sugaišti daug laiko susirašinėjimams, kas neleidžia darbą atlikti skubiai ir tuo pačiu kartų išleisti dideles pinigų sumas važinėjimui į Centrą. Išdininkas būdamas čia pat, kaip Albinas S. Trečiokas, galės greitai ir be jokių išlaidų Susivienijimui atlikti visus reikalus. SLA taupumas reikalingas ir būtinai.

Dėl čia išdėstytų svarbių priežasčių mes prašome Jūsų nominacijose ir vėliau rinkimuose balsuoti už Albina S. Trečioką į SLA išdininkus ir taipgi už kitus dabartinius Pildomosios Tarybos narius.

Nuoširdžiai prašome Jūsų būtinai dalyvauti savo kuopos susirinkime nominacijose ir pava-sarį rinkimuose paduodant savo balsą už Albina S. Trečioką į SLA išdininkus, kad Susivienijimas galėtų daryti dar didesnę pažangą.

SLA Pažangos Komitetas. Sekretorius Petras Mačiulaitis, 72 Maple St., Bloomfield, N. J.
Adv. A. Olis, Chicago, Ill.
Vincas Ambraziejus, Newark, New Jersey.
Stasys Jakštas, Kearney, N. J.
Adv. A. Lapinskas, Chicago, Illinois.
Ignas Budreckas, Elizabeth, New Jersey.
M. Valiukėnas, Chicago, Ill.
Juozas Valickas, Hillside, N. J.
Inž. J. Jurkūnas, Chicago, Ill.
Mikas Klimas, Hillside, N. J.
P. Medlin, Grand Rapids, Michigan.
J. Jatulis, Garwood, N. J.
Juozas P. Ginkus, Brooklyn, New York.
A. Silūnas, Chicago, Ill.
Jonas Valaitis, Brooklyn, N. Y.
Adv. N. Rastenis, Baltimore, Maryland.
Juozas J. Bachunas, Sodus, Michigan.
Zigmas Jankauskas, Philadelphia, Pa.
W. M. Chase, Hartford, Conn.
L. Vanagaitienė, Chicago, Ill.
B. Gedminas, Los Angeles, California.
M. Pauperas, Chicago, Ill.
K. S. Karpius, Cleveland, Ohio.

Isidėmėk

DIRVOS

adresą —

1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio

Ir vėl...

J. GAILĖNAS

Turbūt nėra lietuviškoje spaudoje nuobodesnio dalyko kaip naujojo laikraščio laidoj pastebėti sukasdienintomis frazėmis tautiečiai raginami aukoti. Jei skaitytojas tokių skilčių tiesiog nepakenčia, tai jas parengias vis dar tikisi, kad skaitytojai at-

kreips dėmesį į jas. Šis pasitikėjimas paremtas tuo, kad šiandien mes neturime geresnės formos ir būdų pasiekti savo tautiečius į juos nukreiptais prašymais. Ir šios eilutės skirtos aukos paraginimui. Ir skaitytojas, akimis jas permetęs, greičiausiai ištars: "Ir vėl"...

Norėtusi tačiau šį kartą savo prašymą nukreipti į tuos, kurie savo duosnumu nėra pasižymėję. Stovyklose, Vokietijos barakuose mes turėjome tiek daug padar tikisi, kad skaitytojai at-

grįžimą, apie kompaktinę emigraciją. Neprašė dešimtmečio ir vaizdas jau visiškai pasikeitęs.

Prieš keletą dienų krautuvėje susitikau jaunuolį, kuris kartu su manim tremtyje lankė gimnaziją. Deja, jis jau nebedrįso lietuviškai su manim kalbėti; jam buvo perdidelė gėda. O tos šeimos dukrelė, kiekvieno stovykloje įvykusio minėjimo metu puikiai deklamavusi eilėraščius, šiandien irgi vengia lietuviško jaunimo. Toj pačioj stovykloj uoliai pasireiškę jaunimo vadovai šiandien susirūpinę tik savo asmeniniu pasauliu; tai jie mokslinio laipsnio siekia (lyg visuomeniškoje veikloje pasireiškias jaunimas turėtų kitokias studijines aspiracijas), tai jie namų įsigijimų susirūpinę; o į tų pačių organizacijų kvietimus padėti auklėti jaunimą jie atsako paprastu galvos pakrapymu. Pamišti įgyti laipsniai, suteikti atžymėjimai. Stovyklinė karjera baigta.

O visgi nesinorėtų tikėtis, kad šie lietuviai jau visiškai nutraukė ryšius su mūsų bendruomene. Į juos šį kartą kreipiamasi.

Nebenorima varginti tų, kurie kiekvieną kartą išklauso prašymą ir kiekvieną kartą savo apitušcion piniginių pažvelgę, ištraukia dar dolerį ir jį nusiunčia, kai jo prašoma. Šį kartą aukos prašome iš tų, kurie niekad neturi laiko lietuviškam parengimui, kurie nebenori su lietuvišku jaunimu bendrauti, jiems vadovauti pasiremiant savo patirtimi. Tiesa, vargu ar jų ausis pasieks šis prašymas, ar jų akys pastebės, kad į juos kreipiamasi. Bet norisi pabandyti, nes dar nesinori visiškai nusivilti tais, kurie tremtyje skiepydami tėvynės meilę, šiandieną jau patys jos nebeturi. Kažkodėl dar vis tikimės iš jų bent menko susipratimo gesto. O vienas iš tokių kaip tik ir būtų, kad ir menka auka mūsų akademiam jaunimui. Siųskime aukas sekančiu adresu:

Lithuanian Student Welfare Fund
Acc. No. 11737
Chicago Savings & Loan Association
6234 So. Western Ave.
Chicago 36, Ill.

GERIAUSI ĮDAINAVIMAI

BR. BUDRIŪNO KVARTETO

TRYŠ PLOKŠTELES:

1. Žvakė ir plaštakė; Valsas
2. Vežė mane iš namų; Klumpės
3. O dalelė; Į kovą; Gyvenimo aidu

KIEKVIENA PO \$1.50

VINCĖS JONUŠKAITĖS

ĮDAINAVIMŲ ALBUMAS

15 dainų: Kur prapuolė tas keelis; Viešpaties pasaulis; Oj ant kalno; Mėlyni varpeliai; Plaukia antelė; Pasakykit; Aš per naktį; Ešk karvute; Oj kas sodai; Ar atminsi; Anoj pusėj marelį; Už augštųjų kalvelių; Spraglyt daina; Mano gimtinė.

KAINA \$8.00

CHICAGOS VYRŲ CHORO

ĮDAINAVIMŲ ALBUMAS

10 dainų: Per naktelę šokau; Ant marių; Tušti paliktieji namai; Draugai, pakelkime taures; Tėviškės vakarai; Jau žirgelis pabalnotas; Naktis graži; Valiok dalgeli; Op, op, Nemunėli; Jau pravertos dvario stonios.

KAINA \$8.00

ČIURLIONIO ANSAMBLIO

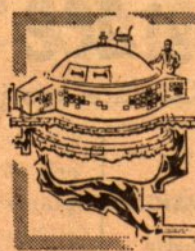
menėlių daina; Anoj pusėj Nemuno; Kalvelis; Skamba, skamba kankliai; Augo kieme kėvelis; Kas bernelio sumšlyta.

KAINA \$10.00

SIŪSKITE PINIGUS IR TUOJ GAUSITE PLOKŠTELES
ĮDAINAVIMŲ ALBUMAS
DIRVA
1272 E. 71 ST.
CLEVELAND 3, OHIO

Joks kitas
Amerikos alus
neturi tokį skonį
kaip STROH'S

Nes joks kitas
Amerikos alus nėra taip
gaminamas kaip
STROH'S

SKONIS

Stroh's yra vienintelis Amerikos alus gaminamas katiluose virš atviro liepsnos. Todėl Stroh's ir turi lygesnį, labiau galvinantį skonį, kuriam joks kitas alus negali prilygti.

Jums patiks

Stroh's

Jis yra šviesesnis!

The Stroh Brewery Co., Detroit 26, Michigan

Dabar už vietines kainas

Ką veikia Bendruomenė

Kultūros Fondo Tarybą sudarant

Jei lietuvių kultūros problema buvo aktuali nepriklausomai Lietuvai, turėjusiai visas sąlygas jai svarstyti ir spresti, juo aktualesnė ji tapo nepriklausomybės netekus. Iš vienos pusės tenka ir toliau sąmoningai rūpintis ir nusistatyti esminiais tautinės kultūros klausimais ir iš antros pusės reikia vykdyti konkrečius kultūrinis uždavinius.

Bendruomenė visų pirma ir yra skirta kultūrinei lietuvių — lietuvių tautos mokslui, menui, švietimui — ugdyti ir skleisti. Tai visų gyvųjų lietuvių didysis tautinis uždavinys ir pareiga, kur bendram kultūriniam darbui susiburs jau ir dirbančios draugijos, dainos, muzikos, dailės ir kitų meno šakų vienetai, kultūrinės institucijos, pagaliau ir paskiri kultūriniai reikalais besisieliojantys ir besirūpinantys asmenys.

Todėl Bendruomenės Valdybai rūpėjo visas mūsų kultūrinės jėgos sutelkti į vieną organą, kuriam pavedami specialūs kultūriniai uždaviniai ir rūpesčiai. Suprantama, kiekviena draugija ir toliau dirbs savo srityje darbe. Bet ir bendrinį organą kiekviena ateis su savo dalimi, o šios dalys jau sudarys kultūrinių siekimų bei uždavinių visumą.

Toks specialus organas tautinės lietuvių kultūros reikalams bus Kultūros Fondas. Bendruomenės Valdyba trijuose savo posėdžiuose apsvaistė ir priėmė laikinuosius Kultūros Fondo nuostatus (galutinį savo žodį čia tars Bendruomenės Taryba) ir numatė Kultūros Fondo Tarybos sudėtį.

Į Kultūros Fondo Tarybą Bendruomenės Valdyba nutarė kvieisti šių mūsų kultūrinių institucijų, draugijų ir kitų kultūrinių vienetų atstovus: 1) Lietuvių Rašytojų Draugijos (2 atstovus), 2) Lituanistikos Instituto, 3) Lietuvių Profesorų Draugijos, 4) Lietuvių Journalistų Sąjungos, 5) Lietuvių Kalbos Draugijos, 6) Lietuvių Dailės Instituto, 7) Lietuvių Dailininkų ir Architektų Sąjungos, 8) Lietuvių Dailės Instituto, 9) Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos (architektų sekcijos), 10) Lietuvių Mokytojų Sąjungos, 11) Amerikos LRK Vargonininkų Sąjungos, 12) Lietuvių Enciklopedijos redakcijos kolektyvo, 13) Lietuvių Literatūros Draugijos, 14) Lietuvių Studentų Sąjungos JAV, 15) Mokslinių Studijų Klubo, 16) Tėvynės Mylėtojų Draugijos, 17) Dainavos ansamblio, 18) A. Stephens ansamblio, 19) Chicago vyrų choro.

Toliau Kultūros Fondo Tarybos nariais buvo pakviesti dar 8 paskiri kultūros darbuotojai bei rėmėjais. Kultūros Fondo Tarybos posėdžiuose sprendžiamuoju balsu taip pat dalyvaus ir Bendruomenės Valdybos narys kultūros reikalams (reikale jį galės pavaduoti ir kuris kitas Bendruomenės Valdybos ar kitos kurios kultūrinės Bendruomenės institucijos atstovas).

Kultūros kongresas

Bendruomenės Chicago apygardos valdybai sutikus pasiminti kultūros kongreso rengimo darbus, Bendruomenės Valdyba spalio 9 d. posėdy padarė kongreso reikalų tolimesnius nutarimus: 1) kongresą vadinti Jungtinių Amerikos Valstybių ir Kanados lietuvių kultūros kongresu; 2) organizuoti du plenumo posėdžius, kuriuose būtų padaryti du pagrindiniai pranešimai: vienas JAV kultūrininko ir kitas — Kanados kultūrininko; 3) atskirų kultūrinio darbo sričių (pvz. mokslo, literatūros, muzikos, dailės, valdybos ir t.t.); 4) dėl pranešimų temų ir pranešėjų plenumo posėdžiuose pasitarti su Bendruomenės Tarybos nariais, prašant juos pasisakyti

ir apskritai dėl kultūros kongreso.

Kaip jau buvo skelbta, kultūros kongresas įvyks 1956 m. birželio 30 ir liepos 1 Chicagoje, Dainų šventės metu.

Organizuojama Bendruomenės švietimo Taryba

Lapkričio 9 d. posėdy Bendruomenės Valdyba svarstė lietuviško švietimo klausimus ir reikalus. Norėdama susidaryti padėties vaizdą, Valdyba nutarė parašyti Bendruomenės apygardų ir apylinkių valdyboms aplinkrašti, kuriuo prašoma atsiųsti žinių: kur ir kokios mokyklos veikia, kieno jos žinioje, kas jų vedėjai ir mokytojai, kiek mokinių, pagal kokias programas liuanistiniai dalykai einami, kokie vartojami vadovėliai, kas yra mokyklų rėmėjai ir t.t.

Ivairiems lietuviško švietimo klausimams tarti, darbui derinti ir švietimu besirūpinančioms institucijoms jungti nutarta sudaryti švietimo Tarybą. Į ją nariais kviečiami: lietuvių mokyklose dirbančių seselių kongregacijų (Sv. Kazimiero Seserų, Sv. Pranciškaus Seserų, Nukryžiuotojo Jėzaus Seserų ir Nekalto Prasidėjimo Seserų) atstovės po vieną nuo kiekvienos kongregacijos ir Lietuvių Mokytojų Sąjungos 4 atstovus. švietimo Tarybos posėdžiuose sprendžiamuoju balsu taip pat dalyvaus ir Bendruomenės Valdybos narys švietimui.

Yeager FOR BRAKES

WHEEL ALIGNING on all cars
BY EXPERTS WHO REALLY KNOW HOW

Raybestos

TIME PAYMENTS
SPECIALISTS SINCE 1920

6615 CARNEGIE
PHONE ME. 2-2455

Ar Lietuvos istorija nusibodo?

BR. UZEMIS

Š. m. "Santarvės" 6 Nr. P. Vyt. Giedrimas skaitytojų laisvų skyriuje pašiepiantį atsiliepė apie Lietuvos Istorijos gvil-denimą įvairių minėjimų, paskaitų progomis. Sako, tai istorijos gimnazistams. Jas beklaušdami esą vieni skaniai knarkia, kiti su Vitaliu Žukausku "nusileidžia bufetan", kad sugrįžę teberastų paskaitininką "besimušantį" ties žalgiriu. Nepažįstu Vyt. Giedrimo. Gal jam Lietuvos Istorija tikrai tėra pasakos gimnazistams.

Labai nustebau perskaitęs panašias mintis ir panašiu stilium parašytą str. "Dirvos" 38 Nr. Čia mano didelis bičiulis Henrikas žemelis porin aveik tą patį.

Tiesa, abiejuose str. gvildenami kiti labai aktualūs reikalai. Už juos Giedrimui ir žemeliui tenka padėkoti, bet tomis progomis jie bando gnaibyti Lietu-

vos praeitį. Už tai norisi pasibarti. Juo labiau, artėjant žiemai, kai įvairių pobūvių padau-gės, verta apie tai pakalbėti.

Mūsų tolina ir artima praeitis tokia garbinga, tokia spalvuota, graži, kad net svetimtaučiai ieškojo ir tebeieško joje temų ar tai tapybai, ar dailiojo žodžio menui, ar net nuobodžiai politikai. Ką jau bekalbėti apie mus. Lietuviui, ar jis pirmą, ar tūkstan-tą kartą girdęs apie Kęstučio riteriškumą, Vytauto didybę, savanorių žygius, okupacijų meto lietuviškąjį pagrindį, šios temos skambės kaip gražiausioji muzika.

Aš drįstu suabejoti, ar rugsėjo 8 d. proga verta minėti apie šių dienų negeroves. Ar negeriau paklausti tos "muzikos" iš mūsų praeities. Negerovėms gvildenti yra kitos progos, kitos ap-linkybės.

Žinoma, muzika muzikai nelygi. Jei Bethoveno simfoniją bandys išpildyti kaimo smulkorius, pritariant būnui, tai klausytojai ne tik į "bufetą nusileis", bet prieš tai muzikantą nutildys.

Paskaitų ar prakalbų pravedimas yra menas. Jei kalbėtojas pagauna publiką ir vedžioja, kur ją nori — jis yra žodžio menininkas. Aš neabejoju, kad H. Žemeliui Anykščių šilelis tiek gimnazijos laikais, tiek dabar buvo nusibodęs. O kai H. Kačinskas jį padeklamavo, mielas Henrikai, plojai kol delnai sutino. Ne būtina šokti taip aukštai. Kačinskų yra nedaug. Prisiminkim, kad ir ta patį judrųjį Rochesterį. Kai Iz. Stankaitienė deklamavo eilėraštį — žiūrovai susijaudinę ašarojo. Išėina kitas deklamuoti, nors iki ašarų stengiasi, bet publika laukia, kada jis baigs kankintis. Tas pats su kalbėtojais. Turėjome jų apšiai. Kalbėjo ir šių anų dienų temomis; vieni klausytoja "pagavo", kiti ne.

Bet grįžkim prie temos. Pavartę išveivijos margąją spaudą rasime tiek purvo pridrėbto ant mūsų praeities, kad baisu darsi. Ne tik periodiniuose leidiniuose, bet net atskiros knygos tam sukuriamos. Tai tarp lietuvių paskutinė mada. Ji pėsakus palieka. Ag, jau mūsų dailiosios literatūros atstovai mielai joja ant tarptautinio Pėgaso, dailininkai lipdo, ar tapo tik jiems suprantamus "balvonus". Eilinis gi išveivis mielai su Vaizgantu ieškotų deimantiukų mūsų praeityje. Jam mielesnis Blays Sruoga. Jis ieško nors kopijos sve-timtaučio sukurto žalgirio Mūšio. Aš pats negaliu atsidžiaugti neseniai gauta dailininko Liūdo Vilimo dovana - paveikslu "Kęstutis ir Birutė". Iš jo dvelkte dvelkia garbingoji Lietuvos didybė. Aš jo nekeisčiau į jokus Picasso balandžius.

Atleis man skaitytojas jei pakartosius kieno tai pasakymą: vabalas visada suras sau maisto atitinkamoj vietoj. Palikim tai jo malonumui.

Padorioji išveivija, kuriai "Nemunas platesnis už plačiausią Mississippi, puošk savo tėviškę gražiausiomis gėlėmis".

"Semkime iš praeities stiprybę". Tada ir Vyt. Giedrimas ir H. žemelis, kurių gerai norais netenka abejoti, pasakys, kad rugsėjo 8 proga geriau kalbėti apie Vytautą Didįjį, o ne apie šių dienų Vliką.

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Pone Redaktorium,

"DIRVOS" Nr. 44 (1955. 11. 3.) straipsnyje "Vlikas be opozicijos?" be kita ko rašoma, kad "Darbo Federacijos veikėjų dailis ginčija dabartinių vadovų bei atstovo teisėtumą" ir kad "Vlike nedalyvaujančių grupių, savo kvalifikacijomis prilygstančių Vlike likusias grupes, dabar yra šešios: LTS, LAS, LRS, LLKS, Lietuvių Frontas ir Vilniečių S-ga".

Turiu tai patikslinti dviem atžvilgiais. 1. Dabar VLIKo plotmėje (VLIKE ir vlikinių grupių pasitarimuose) besireiškianti vadinamoji "Darbo Federacija", kaip grynas Krikšč. Demokratų Partijos sufabikuotas "erzacas", yra ginčijama ne tik Darbo Federacijos veikėjų, bet ir kitų

moralės bei teisės principus gerbiančių žmonių, pirmą eilę pačios L. Darbo Federacijos teisėtos, 1940 m. gegužės 10 d. suvažiavimo išrinktos Valdybos, kurios narių dauguma yra tremtyje.

2. VLIKo 1952 m. gruodžio 18 d. nutarimu iš VLIKo išjungtoji L. Darbo Federacija, kuri yra viena iš 9 VLIKo steigėjų ir kurios Valdybos nariai dar prieš VLIKą sudarant vedė tarpgrupinius pasitarimus bendram rezistencinės kovos organui sukurti, tik jau yra ne mažiau kvalifikuota, kaip kitos dabartinio VLIKo grupės ar šalia VLIKo esančios, "DIRVOS" paminėtos, šešios organizacijos.

Su pagarba

J. Grinius,
LDF Centro Valdybos
vicepirmininkas, einas
pirmininko pareigas

Federalijos veikėjų, bet ir kitų Lapkričio 8 d., 1955 m.

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai NORWOOD DRUG, INC.

GERAS RECEPTO IŠPILDYMAS YRA SVARBIAUSIA

MŪSŲ PAREIGA.

RECEPTŲ SPECIALISTAS

6411 Superior Ave.

HE 1-1035

GREETINGS and BEST WISHES To Our Friends and Patrons

ROBERTS - GORDON GAS FIRED HEATING EQUIPMENT

RAY E. LANDERS

N. B. C. BUILDING

Superior 1-9322

GREETINGS and BEST WISHES For a Pleasant Holiday

HILDEBRANDT PROVISION CO.

3619 WALTON AVE.

ME 1-3700

GREETINGS and BEST WISHES To Our Many Friends

LOUISVILLE TITLE INSURANCE COMPANY

Standard Building

Main 1-2075

3rd Exclusive

78 RPM recording of Chopin's
"Polonaise Militaire"
"The Minute Waltz"

Liberace Record

Gaukite kas priklauso iš Society

NOW AT ANY OF OUR 9 CONVENIENT LOCATIONS

Main Office
127 Public Square

Uptown Branch
921 Huron Road

Collinwood Branch
14707 St. Clair Avenue

Heights Branch
2245 Lee Road

Kinsman Branch
14006 Kinsman Road

Lakewood Branch
14903 Detroit Avenue

Memphis-Fulton Branch
5309 Memphis Avenue

South Euclid Branch
4461 Mayfield Road

Van Aken Branch
20315 Van Aken Blvd.

Society for Savings

IN THE CITY OF CLEVELAND

Founded 1849

MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

Naudojasi šiuo dušu vienas po kito — greitas vandens prišildymas A-UI-40 GASO vandens šildytuvu.

The East Ohio Gas Company

Titoizmas ir vakarai

Rašo DR. VID. GREGORICS

Jau nuo seno mums yra nesuprantamas tas trumparegiškumas, kuriuo Vakarai Tito rolę vertina. Kiekvienam, kuris bent kiek daugiau Jugoslavijos padėtį pažįsta ir žino tuos neišlyginamus priešingumus, kurie egzistuoja tarp kroatų ir serbų tautų, Vakarų vesta iki paskutinio mato politika lieka mįslė. Dar nesuprantamesnė buvo ta tendencija, su kuria viešosios amerikoniškos organizacijos prie to klausimo prieidavo.

Nesuskaitomi milijonai dolerių suplaukė į Tito maišus. Kai kurie sluoksniai, propaguodami "titoizmą", rėmėsi, kaip jie pareiškė, aukštą ir net oficialių institucijų palankia parama. Šitie, tarptautiškai organizuoti sluoksniai klausimą stato taip, lyg kad pavergtoms tautoms už geležinės uždangos vienintele išeitimi būtų priimti titoistinė sistema. Tačiau šitie elementai visiškai sąmoningai neskiria dėmesio aplinkybei, kad tos tautos bolševizmu visuotinai pasišlykšti.

Kiek stiprus yra šis jausmas, geriausiai liudija nuolatinė ir vis visuomenės sluoksnius apimanti pabėgėlių srovė, apleidžianti Tito rojų. Visi šie žmonės savo užsieniuose gyvenantiems draugams pasipaskoja nuosirdžiai ir nesivarždami.

Tuo būdu Vakarams ir Amerikai yra įmanoma pasinaudoti gausia dokumentine medžiaga. Todėl mes ir turime statyti klausimą: "Kaip tai yra įmanoma, kad Vakarų radijas ir spauda yra atsidūrusi titoistinės politikos tarnybon? Kuo gi remdamos jie giria Tito dešimties metų režimo ūkinis, pramoninės ir socialinės politikos "pasisekimus"? Kaip gali jie sau leisti kenciančiai ir iškandintai vengrų tautai siūlyti pasekti Tito pavaldžiu ir įtikinėti, kad, importavus Vengrijon jugoslavišką komunizmą, vengrų tautai būsią naudos? Ar tikrai atsakingi Vakarų vadovai pažįsta Jugoslavijos padėtį? Argi jie nežino, kad praėjusių 10-ties metų būvyje Tito žemės turtais ir ūkiu turtingą Jugoslaviją ūkiškai, pramoniniai ir prekybiškai taip nualino, kad Europoje nėra antro tokio nuproletarinto krašto kaip kad kadaise turtinga Jugoslavija?

Ar žino tie, kurie šiandien skleidžia pagyras, kad Jugoslavijos darbininko padėtis yra tiek nustumusi, kad jam rūbų ir avalynės išgyjimas beveik neįmanomas pasidarė; kad nežūrint pertemptų darbo normų, darbininkas neįstengia sau ir šeimai užtikrinti pragyvenimo minimumo; kad Jugoslavijos spauda nuolat užsiima su neribotomis suktybėmis ir išaikvojimais kolchozų vadovų tarpe? Ar jie nežino, kad Tito liuksusinė kelionė į Indiją pasižymėjo tokiu fantastišku išlaidumu, kuris net ir senų laikų rytietiški nabobų išlaidumą viršijo; kad šita kelionė tiek milijonų dolerių prarijo, kad kinų publika, pamačiusi tos kelionės apžvalgą Zagrebe, Laibache ir kitur, sukdavo skandalus? Tai buvo tautos sprendimas dėl Tito "pasaulinės politikos". Ar žinoma, galų gale, kad svarbiausius ir būtiniausius prekių — mėsos, duonos, riebalų, tabako ir t.t. — kainos pakilo į aukštybes?

Tie, kurie titoistinę sistemą siūlo, turėtų žinoti, kad šandieninis komunistinis režimas Jugoslavijoje ant totalinio marksizmo — leninizmo pagrindo yra pastatytas ir juo tebesiremia. Juk gerai yra žinoma, kad net pats Tito, kai jis pasauliui nesutarimą su Stalinu vaidino, yra pareiškęs, kad jis yra 100-procentinis marksistas, bet ne Kremliaus ponai, idėją išdave.

1953 m. lapkričio mėn. Niše siauresniame savo draugų ratulyje išsireiškė visiškai nesivarždamas. Toje kalboje jis pareiškė, kad ateis laikas, kada li-

žis tarp Rytų ir Vakarų taps neišvengiamas. Tada Jugoslavija paskelbs visas savo skolas nebu-

vusiomis ir, jei prieitų prie konflikto, jis žinos, kokią poziciją Jugoslavija turės užimti.

Šis Tito elgesys yra komunistinės dialektikos rekodras. Liaupsinama koegzistencija komunistų vadams yra naudinga. Vakarams apakinti, Rytuose kiekvienas puikiai supranta, kad koegzistencija yra tik laikina priemonė marksizmui-leninizmui palaikyti. Vienintelis šios taktikos tikslas yra laiko laimėti.

Geras tokios tezės įrodymas yra Tito kalba, pasakyta 1955 m. liepos mėn. Karlovice. Tarp kita ko jis ten pareiškė: "Balkanų pakta mes savo metu pasirašėme, nes tai mums buvo reikalinga. Tie laikai jau praėjo. Jei Vakarai mums tolimesnės paramos neteiks mums tai žalos nepadarys, nes mes nebesame vieni".

Toje pačioje Karlovaco kalboje Tito padarė dar vieną žiaurų pareiškimą. Būtų labai gerai, jei fanatiški titoizmo rėmėjai jį išdėmėtų. Šis brutalus pareiškimas skamba taip: "Aš niekad sau nedovanosiu, kad taip švelniai pasisakiau su intelektuališku elementu. Aš kartojau, — negaliu sau dovanoti, kad aš perimdama mes valdžią nesunaikinau dar mažiausiai 50,000 inteligentijos atstovų".

Jei po šitų faktų dar kas nors abejoja, kas Tito yra ir kuriai pusei jis priklauso, tegu jis pasiklausio, tegu jis pasiklausio dar tada pabėgėlių, kurie masiškai iš Jugoslavijos per 9,000 pėdų aukštumo uolas bėga. Jie bus liudininkai, kad išdėstyti faktai yra teisingi.

Bet ne vien tik praeities faktus gali šie iškankinti žmonės patvirtinti. Jie gali pvz. papasakoti, kad šiandien Bosnijoje ir Hercegovinoje 8-10-čiai kaimų tik vienas darbinis gyvulys tenka ir tuo būdu laukų apdirbimas neįmanomas. Kai pirmą kartą ūkininkų laukus ir kolchozus sujungė, jų arkliai ir mūlai buvo taip pat nusavinti. Kai kolchozinė sistema visiškai nepasisekė, ūkininkams žemes gražino, bet ne darbinis gyvulius.

Dabar ūkininkui tenka pačiam į plūgą įsikinkyti. Kai Tito rojus tiek nustumus, jis gyventojams rado tik pasityčiojantį pareiškimą, kad liaudis per daug valgo. Ir tokį pareiškimą drįso daryti žmogus, kurio nutukusi figūra yra geriausias įrodymas jo skelbiamo "asketizmo".

Lemingtas ir, taip sakant, nepagydomas Vakarų paklydimas yra, kad jie galvoja, jog komunistai gyvena, veikia ir valdo pagal mūsų pačių logikos bei moralės principus. Visiškai nekreipiamas dėmesys į tai, kad komunistai savo metoduose nėra konsekventiški. Tik vienu atveju jie išlaiko geležinį nuoseklumą — savo galutinio tikslo siekime. Šio tikslo siekimui jiems visi metodai yra tinkami.

Šis tikslas yra — pasaulinis bolševizmas. Ta kalba šneka ir užrašas ant Lenino ir Stalino mauzoliejais — "Mes pavergsime ir pakeisime pasaulį". Kaip prožektorius šis sakiny sušviečia komunistų mentalitetą, kaip jie būtent koegzistenciją suprantą ir panaudoja. Koegzistencijos frazė yra į Vakarus nukreipta. Maskva ir jos satelitai betgi tai laiko tik puikiu triuku ir kabliuku, nei galutinio tikslo nei komunistinės etikos nekeičiančiu.

Mums tai gali atrodyti labai keista, bet komunistišku požiūriu tai yra visiškai natūralu, nes atitinka dialektinį materializmą. Tito, palydint Vakarų plojams, bravūriškai vaidino Trojos arlio rolę, kai tuo tarpu už kulisų bendradarbiavimas tarp Maskvos ir Belgrado ir toliau vyko. Į faktą, kad Kremliaus ir Tito įgaliojimai kartą nuo karto

Bulgarijos pasienyje susitikdavo, pasiektus rezultatus konstatuodavo ir kožnas "jam priklausančią" nieko nežinančią Amerikos mokesčių mokėtojų dolerinių milijonų dalį kišeniu įsikišdavo, — į tai Vakarai labai mažai dėmesio kreipdavo.

Ši komedija dėl ūkinio priežasčių turėjo būti vaidinama. Sov. Sąjungai reikėjo dėl ūkinio ir pramoninių reikalų tuo būdu savo pačios našatę palengvinti. Belgradas gi tuo tarpu gavo tą dolerinę paramą, be kurios Jugoslavija būtų jau seniai sugriuvusi. Tik taip ir tegalima paaiškinti psichologinį pagrindą tų demonstracijų, kurios 1955 metais Agramė buvo nukreiptos prieš anglus ir amerikiečius. Būtų didelė klaida, jei kas manytų, kad masių atakos prieš pasiuntinybes buvo komunistų darbas. Priešingai, demonstracijos buvo prarastos antikomunistinių elementų. Demonstracijų metu buvo šaukiama: "Išdaužykite jiems langus, nes jie kalti, kad Tito ir jo komunistai ant mūsų sprando tebegyvena". Tai papasakojo šių eilučių autoriui eilė šių demonstracijų dalyvių ir liudininkų.

Visose Tito kelionėse jį lydin tieji ekspertai atlieka dar gerus pasitarnavimus komunizmui ūkinio špiūnažo prasme. Jiems leidžiama ne tik apžiūrėti visus svarbiausius sunkiosios pramonės įrengimus, bet dargi ir juos fotografuoti.

Tačiau didžioji pasaulinė apgavystė pamažu išaiškėja. Pirmoji fazė tam buvo Bulgano ir Chruščiovo apsilankymas Belgrade. Tito čia vėl suvaidino teatrą. Kai Chruščiovas atvykęs savo kalboje pažymėjo nuosirdžius draugystės santykius ir seną bei gilią ideologinę vienybę (tai Chruščiovas atliko virš programos), Tito vietoj atsakymo su šalta veido išraiška nustūmė mikrofoną į šalį. Be abejo, senas Tito "tovariščius" susilaukė priekaištų dėl tos visiškai "nepolitškos ekskursijos". Kai Belgrade šeimininkai ir rusų delegacija viešumai, o ypač žurnalistams, visur pasirodydavo su ledinėmis išraiškėmis, nuotaika Brione, kur Vakarų žmonijai nepriėjo, buvo visai kita.

Tito rolę šiandien esmėje yra jau aiški: Maskva jam nurodo, ką reikia daryti, ir jis šias instrukcijas įvykdo. Pagal jas jis vaidino tarpininko rolę Indijoje ir pagal jas jis užsakė Nehru ir savo vizitą Paryžiuje. Šio apsilankymo tikslu buvo patraukti Mendes-France į savo pusę. Tačiau Mendes-France nuvirto tą pačią dieną, kai Nehru iš Londono į Paryžių atvyko. Todėl Nehru dar tą pačią dieną Paryžių alpeido.

Ką Tito daro, jis daro tai kaip ištikimas Maskvos satelitas ir marksizmo-leninizmo linijos sekėjas. Tik jis savo politikoje panaudoja dar daugiau "taktikos". Tačiau tai įstengia pirmiausia suprasti tik tie, kuriems dabartinio Jugoslavijos režimo "palaima" yra tekę patiems ant savo kūno patirti.

Labai nesąžiningas ir neatsakomingas žaidimas yra vedamas, kai totalitarinis Jugoslavijos komunizmas statomas pavyzdžiu ir visvien kuria prasme demokratiškai pavadinamas. Tenka pacituoti Jugoslavijos "parlamento" pirmininko Ivan Ribaro žodžius, kai "parlamentarai" priėmė Jugoslavijos konstituciją: "Draugai, ši konstitucija, kurią Jūs vienbalsiu entuziazmu priėmėte, yra pagrindinis demokratinės Jugoslavijos liaudies respublikos įstatymas. Tačiau mūsų konstitucija buvo pagimdyta ne vakarietiško pobūdžio demokratijos ženkle. Ją mes sukūrėme pagal Rytų demokratijų pavyzdį".

Tai yra priežastis, dėl kurios Vakarai jokios draugystės su titoizmu palaikyti negali.

530 lietuvių džiūvinkų tremtyje nori gyventi — padėk jiems savo auka.

Newyorkietis H. A. Tomlinson save pasiskyrė vyskupu ir viso pasaulio karalium... Du stebėtojai šaiposi iš tokio karaliaus.

VARGO MOKYKLOMS REMTI KOMISIJOS

PRANEŠIMAS

Lietuviškosios vargo mokykloms išlaikyti atsiuntti aukų:

Po \$50.00 — Dr. J. Skrinška.
Po \$10.00 — Kaz. Paškonis (pasibaždėjęs po tiek aukoti kas metal) ir Alb. Ramanauskas.
Po \$6.00 — Juoz. Steponaitis.
Po \$5.00 — Jadv. Dabulevičienė, E. Dapkus, Ant. Puzinauskas, M. Ratkus, Al. Šemeta, Jul. Staniškis ir Alb. Šumakaris.
Po \$3.00 — Vl. Petukauskas, Sig. Pladys ir Jon. Svarcas.
Po \$2.00 — Jon. Naujokaitis, St. Navickas, Zen. Obelenis, Em. Skrabulytė, Jul. Smetona, Br. Snarskis, Ant. Šeštoka ir Edv. Steponavičius.
Po \$1.00 — Chas O'Bell, Juoz. Musteikis, Graž. Natkevičienė, A. Ra... (neperskaitomas parašas), Bal. Rekus, Vacl. Rocevičius, Zigm. Ragauskas, Vikt. Rutkauskas, Petr. Puplis, Aug. Puškorius, Vikt. Petruškevičius, Al. Sadauskas, Vlad. Salmonaitis, K. Širvinskis, A. V. ir V. Senkus.

Ačiū Jums, taurūs rėmėjai, mūsų lietuviškųjų žiburėlių! Šia proga turime priminti, kad dar keletas šimtų žinomų Clevelando lietuvių, gavusių komisijos atsišaukimus, neatsiliepė... Ar galėtume drįsti tikėtis, kad ir jie pritaris minčiai, jog tik lietuviškosios mūsų mokyklėlės yra mūsų sąlygose realiausias būdas išlaikyti lietuviuką savo tautai?

Pranešame, kad Komisija turi savo ein. s-tą Liet. Banke (The Superior Savings and Loan Association Acct. Nr. 12830). Kam dingio Komisijos nusiūsti vokai — galėtų aukas paduoti minėtam banke. Norėtume dar ligi ateinančių Kalėdų surinkti didesnę sumą ir išskirstyti ją mūsų mokykloms.

Pagal naująjį įstatymą 3,000 lietuvių galės įvažiuoti į Ameriką, jei tu padėsi jiems savo auka ir garantijomis.

Pr. Karalius, Komisijos Pirmininkas

Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY CO.'S BASEMENT

Išimtinis PARDAVIMAS!

30,000 jardų! 1.49 iki 2.98 garsių firmų

Glamoros Medžiagos

- Yarn-Dyed Duco Taffeta
- Metallic Gold Prints
- Woven Multicolor Jacquard
- Lurex Fancies
- Chromspun Jacquards
- Flocked Chromspun Taffeta
- Iridescent Fancy Dobbies
- Flocked Crystals
- Printed Satins
- Brocades
- Woven Dotted Chromspuns
- Printed Crystals
- Boucle Stripes
- Daug, daug kitų

Pavyzdžiai, Bandymai, Tinką viskam... Nylon, Orlon, Dacron, Acrilon ir Rayon kombinacijos.

77c
JARDAS

Gražios, blizgančios medžiagos, kuriomis jūs džiaugsitės... puikios medžiagos pasipuošimo sezonui... Visos jos laukia jūsų dideliu medžiagų išpardavime. Mūsų atstovai tiesiai nuvyko į sandėlius ir iš gamintojų nupirko didelius kiekius, kurių jie turėjo per daug. Tuzinai spalvų nuo balto iki juodo; 40 iki 50 colių pločio.

The May Co.'s Basement Yard Goods Department

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS VAJUS

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA iki šiol buvo spausdinama su tam tikra egzempliorių atsarga, kad ja galėtų įsigyti ir tie, kurie dėl kokių nors priežasčių jos dar neturi. Iš suplanuotų 20-21 tomo šeši jau išspausdinti, septintasis išeis gruodžio mėn. o VIII ir IX ruošiami. Darbas eina visu įtempimu.

Tolimesnis atsargų darymas per daug apsunkina leidyklą. Todėl nuo VIII tomo LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA bus spausdinama be atsargų, t. y. tik prenumeratoriams.

Kad norintieji dar galėtų įsigyti pilnus komplektus, skelbiame LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS išsirašymo vėjus.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA — didžiausias lietuvių kultūrinis darbas už Lietuvos sienų. Iš jos ateities kartos semsis žinių apie lietuvių kultūros laimėjimus. Jų jaunimas ieškos tiesos apie savo tėvų žemę.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA — kiekvienos lietuvių šeimos neatskiriama draugas, lietuviškos šilumos šaltinis. Nelikite be jo!

Vieno tomo kaina \$7.50 plus pėsiuntimo išlaidos. Suradusiam 6 naujus prenumeratorių vienas komplektas duodamas kaip premija. Užsakiusiems ir įmokėjusiems bent už vieną tomą, visi 6 tomai siunčiami iš karto. Už juos likusią sumą bus galima mokėti dalimis, susitarus su administracija. Tolimesni tomai siunčiami apsimokėjus iš anksto arba išpirktinai.

Užsakymai siųstini šiuo adresu:

J. Kapočius, Lietuvių Enciklopedija, 265 C Street, South Boston 27, Mass.

Pagal naująjį įstatymą 3,000 lietuvių galės įvažiuoti į Ameriką, jei tu padėsi jiems savo auka ir garantijomis.

BĖDA JUMS RASTO MOKYTIEMS

Luko 11:53 E.

Klausimas yra toks: kas bus karalius viso pasaulio. Šventasis raštas aiškiai sako: Teisybė užviešpataus pasaulyje. Tegul visi šetono agentai dabar tēmija, kad artinasi galas. Visi protaujanti žmonės sutinka, kad reikia geresnės valdžios. Visi turi sutikti, kad ant žemės žmogus negali įvykdyti patenkinančios valdžios. Nėra jokio pagrindo manyti. Per ilgus amžius tie, kurie myli Dievą, laukė Kristaus Jėzaus ir Jo karalystės atėjimo. Bet dabar karalius sėdi savo soste ir Dievas nori, kad šis stebėtina tiesa būtų apskelbta pasaulio žmonėms Visagalinčio Dievo akys. Tokis darbas šiandieną pagal šventą raštą, Dievas išsirinko tokius žmones, kurie tą darbą ir dirba, skelbia pasauliui pabaigą ir naują karalystę ir jo karalių, Jėzų Kristų. Skaitykit bibliją, ten aiškina Isajo 62, per. 6, e. 51, per., 16 e. Psal. 91, per. 10 e. Nesiliaukite nei dieną nei naktį, nebijokite, nieko pikto jums neatsitiks. Aš idėjau savo žodžius į jūsų burną, skelbkite, kad ir kiti žinotų, kad aš Dievas. Tikėjimas į Dievo žodį, pranašavimų žodžiai švento rašto parodo kokios bus sekmės. Dievo dešinė ranka arba Jo vykintojas yra Kristus Jėzus.

Setonas su visomis savo miniomis yra Dievo neprietelias, ir apie juos yra parašyta Psal. 21, 8-10 e. Sunaikins visus, kurie tik priešinosi Dievui ir Jo karalystei. — Skelbia

WILLIAM SHIMKUS
1110 E. 76th Street
Cleveland 3, Ohio
Atsakysiu į klausimus laiškais.

SENIAU IR DABAR

K. S. KARPIUS

TRUMANAS ISPEJA EISENHOWERI

Buvęs prezidentas Trumanas savo New Orleans kalboje įspėjo dabartinę respublikonų administraciją, kad "taikos negalima pasiekti sėdint ir tik geidžiant". Trumanas įrodinėjo, kad Amerika negali pamesti savo apsigynimo pasirošimus, "paikai tikintis, kad mums nusiginklavus ir tapus bejėgiais, komunistai darys tą patį".

"Mes negalim laimėti jų gerų norų paaukodami kitų tautų laisves komunistų plėšikiškumui" — sakė Trumanas.

Kai Trumanas liko prezidentu, Rooseveltui mirus balandžio 12, 1945 m., tuo metu kaip tik pradėjo aiškėti Sovietų atvira pokarinė grobišavimo ir Amerikos neigimo politika. Jis rūpestingai ir karštai šoko prieš Maskvą pasistatyti. Ir atvira ėmėsi kovos prieš sovietų nauda dirbančius Amerikos valdininkus, stengdamasis savo naujai patirtą Ameriką pavoju iš komunistų pusės, Kremliaus klastas ir kreivą diplomatiją atkirsti.

Tačiau laikas atliko savo: pasalingos jėgos, kurios Rooseveltui laikais Washingtono ir valdžioje bendrai įleido savo nuodingas šaknis, palengva paėmė viršų: Trumanas pradėjo net proteguoti tuos komunistus ir sovietų agentus Washingtono, kurie jo pasalingų patarėjų buvo kuždama neliešti.

Kai buvo sugautas pats žymiausias State Departamento valdininkas Alger Hiss vagiant valdžios paslaptis sovietams, Trumanas užtarė Hissą, tikrindamas viešai, kad visas tas skandalas prieš Hissą yra tik "raudona silkė". Achesonas, Hissą gynėjas ir draugas, valstybės departamento sekretorius, tapo visos tarptautinės politikos lėmėjas, jau buvęs nutaręs paleisti visą Korėją komunistams, "tik nesakyti, kad mes ją pastumėjam".

Respublikonai ėjo į rinkimus 1952 metais antikomunistine programa, tikrindami prašalinsią visus kenksmingus elementus, kurie Washingtoną ir veik visą vyriausybę užvaldė. Ir laimėjo.

Kas atsitiko? Rinkimus laimėjus, tuoj Washingtono, pačiuose Baltuosiuose Rūmuose, prasidėjo persivertimas atgal į Trumano-Achesono vėžes. Tuoj imtasi sulaikyti Korėjos karą, leidžiant komunistams šiaurinę Korėją užvaldyti. Nors sakytą iš tarnybų paleidžiama komunistai, tačiau demokratų pradėjo tikrinti, kad paleidžiama tokie senosios administracijos valdininkai, kurių vietos reikalingos duoti respublikonams politikieriams.

Senatoriai McCarthy, Jenner, Knowland ir prieš komunistus kovoją kongreso atstovai vietoje komunistų, pradėti persekioti. Komunistai valdininkai daugeliu atvejų gražinti į tarnybas arba perkelti į kitas vietas.

Jau 1954 metų kongreso rinkimams ruošiantis, Baltuosiuose Rūmuose padarytas nuosprendis respublikonams kandidatams nemesti savo rinkiminės agitacijos antikomunistiniais šūkiais.

Pradėtos slaptos ir viešos konferencijos įsiūlymui Kremlui atominės energijos nusiginklavimą; derybos su Peipingu amerikiečių karo belaisvių paleidimui, kuriuos kinai išnaudoja paleidinėdami po kelis kas kelios savaitės, tęsdami laiką, palaikydami amerikiečius laukimo nuotaikoj, nenorinčius kins kiršinti, tikinčius vis daugiau sulaukti paleidžiamų belaisvių, kurių skaičiaus patys nežino. Ir nemokėjo pareikalauti visus paleisti drauge.

Vieną Ženevos konferencija atidavė komunistams pusę Indo Kinijos. Antra įžiebė "vilties kibirkstėlę", kuri jokių būdu res-

publikonų vadų nenorima užgesinti, tikintis iš sovietų "geros valios" ir "taikos".

Ta "gera valia" aiškiai parodyta: tuo laiku kai Ženevoje Kremliaus vadai Eisenhowerį glostė ir šypsenomis kerėjo, Egiptui buvo jau gaminama ir kraunama ginklai neva nuo Izraelio gintis. Tikrumoje buvo naudojimas momentas amerikiečiams akis dumiant, įsibriauti į Artimuosius Rytus ir šiaurės Afriką, panašiai kaip įsibrovė ir pasijungė Kiniją, Washingtono aukštiesiems valdžios nariams padedant.

Azija, galima skaityti, jau nurašyta komunizmui. Ir šis Maskvos įsiveržimas į Egiptą ir Artimuosius Rytus yra pirmutiniai žingsniai pasijungti arabų pasauli, su kuriuo kartu žlugs ir Izraelio valstybė. Ir tada bus baigtas Prancūzijos ir kitų valstybių kolonializmas šiaurės Afrikoje.

KALTIEJI PRIVALETŲ BŪTI BAUDŽIAM

Sovietų ambasados Australijoje narys Petrovas, kuris su žmona pabėgo, šią vasarą iškėlė Anglijai svarbią paslaptį apie du buvusius aukštus Britų diplomatijos tarnautojus, Guy Burgess, dirbusį Washingtono, ir Donald Maclean, kurie 1951 m. gegužės 25 d. iš Londono dingo.

Petrovas atskleidė, kad jiedu dirbo Kremliaus naudai. O kai pasidarė jiems karšta, keno nors įspėti (Burgess jau buvo grįžęs į Londoną) ir Maskvos agentų aprūpinti pinigais, iš Anglijos slapta išplaukė Europą. Ten mėtydami pėdas savo tikros bėgimo krypties, atsirado Maskvoje. Ir ten Kremlui tarnauja.

Jų nusikaltimas (ko iki Petrovo pabėgimo ir pranešimo apie juos nežinota) buvo patiekimas Maskvai Washingtono ir Londono sutarimo jokių atvejų nepulti Kinijos per Yalu upę Mandžiūrijoje, Korėjos karo metu, jei Kinija ir gelbės šiaurinės Korėjos komunistams Amerikos kariuomenę sumušti. Kaip atname, to buvo laikytasi iki galo, net pašalintas generolas MacArthur, kuris reikalavo kins mušti už tos upės. To nepakeitė prezidentu išrinktas Eisenhoweris: jis skubėjo vykti į Korėją karą baigti, komunistams paliekant šiaurinę Korėją, kas privėdė prie negarbingo Korėjos karo pralaimėjimo, toliau prie pagrobimo šiaurinės Indo Kinijos ir sunaikinimo Amerikos prestižo visoje Azijoje.

Gavę iš tų dviejų britų pasidavėlių žinias apie tokį stiprų Anglijos - Amerikos sutarimą, Maskva ir Peipingas suruošė šiaurinei Korėjai atitinkamą pagalbą, sukoncentruotą kitoje pusėje Yalu upės. Tos jų pasekmės dabar matomos.

Tikrumoje tai turėtų būti nubauti ir pririšti prie gėdos stulpo tie Washingtono ir Londono užsienio politikos vadai, kurie papildė tokį pažeminantį aktą, kurie sudarė priežastis ir medžiagą tiems dviem vyrų kams Kremliaus laimėjimui pasitarnauti.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba raktandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkaivavimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm, negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS

609 Society for Saving Bld.
Telef.: MAin 1-1773.

Rezidencija: PENINSULA 2521

SKAUTAI

OLANDĖS SKAUTĖS PAMEGO LIETUVISKAS DAINAS

(sks) Olandijos skautės kas dešimtį metų ruošia jubiliejinę stovyklą, į kurias taip pat kviečia kaimyninių kraštų — Belgijos, Prancūzijos, Anglijos, Vokietijos ir Liuksemburgo skautes.

Šią vasarą teko laimėti ir mūsų skautėms Vokietijoje, kurias olandžių skaučių stovykloje atstovavo Gulbių jūrų skaučių valtis. Iš valties tik 3 tegalėjo dalyvauti. Tačiau ir tas 3-jų Gulbių trejetukas — V. Teišerskaitė, vair. R. Mariūnaitė ir valt. V. Kaminskaitė puikiai atstovavo lietuviškas skautes. Jos buvo maloniai sutiktos vaišingų olandžių, nuolat globojamos ir daug ekskursavo po kraštą.

Pačioje stovykloje kitų tautų

skaučių tarpe dėmesį sukėlė Gulnės praleido dvi neužmirštas bių kastinis stalas — mūsų skautiškoji tradicija. O ji taip pat puošė ir tautiniai ornamentai. Gulbėms teko dažnai pozuoti prieš foto aparatą prie savo stalo. Jų vardai skambėjo daugelio lūpose, o kaimynės tuoj pramoko kelias lietuviškas daineles ir džiūgino mūsų skautes jas dainuodamos.

Uždaramajame stovyklos lauke mūsų Gulbės pasirodė su lietuviškais tautiniais drabužiais bei pašoko tautinių šokių fragmentus. Stovyklinė savaitė vašingoje tulpių žemėje prabėgo labai greitai. Po jos dar vieną savaitę Gulbės viešėjo olandų šeimos.

SKAUTĖS ATRADO LIETUVOS DALELĘ

(sks) Šią vasarą penkios lietuviškos skautės iš Muencheno (Vokietijoje) vad. S. Laukaitie-

savaite šveicarijoje, pasaulio skaučių namuose "Our Chalet". Tuo metu ten atostogavo daugelio tautų skautės bei posėdžiavo Pasaulinis Skaučių Komitetas.

Gausioms žiūrovėms mūsų skautės pirmame lauke pasirodė su choreografiniu šokiu "Op, op, Nemunėli..." Bevie ē d a m o s "Our Chalet" mūsų skautės rado daug draugų, o taip pat ten buvo ir skaučių vadovų, kurios 1933 m. kartu su Baden-Powell liū šeima lankėsi mūsų Palangos SASKRYDYJE, 1933 m. "Our Chalet" skaitykloje mūsų skautės rado 1933 m. Lietuvos skaučių albumą, kelis toms "Sodžiaus Meno", raštuotą lietuvišką kilmėlį. Šiais radiniais mūsų skautės ne tik pačios apsidžiaugė, bet kartu paskatino ir kitų tautų skautes jais susidomėti. Mūsų skautės tai buvo laisvosios Tėvynės dvelktelėjimai, o kitoms tas padėjo su-

Mūsų rėmėjai

Prenumeratą pratęsdami Dirvos fondui aukas atsiuntė:

Skėma J., Newark \$1.00
Šumskis Vladas, Cleveland 1.00
Cichocki J. Cleveland 1.00
Linkevičius J., Chicago 2.00
Grudzys V., Kibuck 1.00
Bražėnas V., Stamford 1.00
Petraška E., Omaha 1.00
Nakutienė A., Chicago 3.00
Kaklauskas J. Cleveland 2.00
Plaušinitis Br., Sioux City 1.00
Rėklaitis M., Chicago 2.00
Spirikaitis A., Cleveland 1.00

sidaryti tikresnį vaizdą apie Lietuvą ir jos skautes.

Idomūs buvo tautiniai žaidimai. Kas vakarą vis kitos tautos. Mūsų skautės išpopuliarėjo su "Grybs, grybs baravyks", o kartu pramoko ir kitų tautų skaučių dainelių ir žaidimų.

Zablockas A., Detroit 1.00
Ulėnas P., Brooklyn 1.00
Blindzius A., Detroit 1.00
Bernotas J., Elizabeth 1.00
Cieminis A., Rochester 1.00
Braziulis Vl., Cleveland 2.00
Ramonas K., Westfield 2.00
Gudėnas J., Cleveland 1.00
Kašuba A., Chicago 1.00
Čenkus J., Newark 1.00
Keršys F., Worcester 1.00
Nasvytis J. P., Cleveland 5.00
Balzaras P., Chicago 5.00
Zobarskas S., Woodhaven .. 2.00
Ramanauskas Vl. Dr., Cleveland 7.00
Balkus P., Minneapolis 1.00
Andrašūnas J., Chicago 2.00
Mudėnas B., Worcester 1.00
Pažėra St., Detroit 1.00
Ruzgys K., Richester 1.00
Dirda P., Cicero 1.00
Kildišas M., Worcester 1.00
Žiauzys Edv., Amsterdam 1.00
Aukotojams tariame nuoširdų ačiū.

IŠ DAVINIŲ, ATSTOVAUJANČIŲ VIENĄ BLUE CROSS LIGONINĘ, ŠIAURĖS OHIO

PRIEŽASTIS GYDIMOSI	PRALEISTAS LAIKAS LIGONINĖJ	
	1934 M.	1954 M.
Appendectomy	13 dienų	6 dienos
Pneumonia	15 dienų	9½ dienos
Gall bladder operacija	25 dienos	13 dienų
Thyroid operacija	14 dienų	8 dienos
Maternity atvejis	14 dienų	5½ dienos

Tikriausiai jūs greičiau pasveiksite

Aukščiau skelbiamuose daviniuose teikiant medicinos pagalbą iš dalies parodoma didelė pažanga ligoninėse.

Yra labai natūralu klausti, kodėl ligoninės taip užimtos. Tam yra 4 atsakymai.

Pirma, yra daugiau žmonių šiaurės Ohio, negu prieš 25 metus.

Antra, žmonės dabar gyvena maždaug 10 metų ilgiau, negu prieš 25 metus, todėl yra daugiau ligonių sergančių senesnio amžiaus ligomis.

Trečia, daug ligų, kurios prieš 25 metus buvo gydamos namie, dabar yra gydamos ligoninėse su specialiais vaistais ir gerų specialistų.

Ketvirta, dėl to, kad Blue Cross panaikina finansines problemas. Žmonės neatidėlioja aplankyti ligoninę kaip anksčiau darydavo. Žmonės lais-

vai ieško patarnavimo ligoninėse. Jie yra daug greičiau pagydomi.

Tai gi, jei jūs sergate, tikriausiai jūs greičiau pasveiksite — naudojant modernius vaistus, gerą ligoninės patarnavimą ir su Blue Cross, kuris panaikina finansinę problemą.

Nemokamai atsakome: Sveikatos knygtės yra perspausdytos iš "Blue Print for Health" Blue Cross Commission of the American Hospital Association ir jos nemokamai siunčiamos jums paprašius. Rašykite: Cleveland Hospital Service Association, 2060 E. 9th St., Cleveland, Ohio.

Naudokite atviruką ir duokite norimos knygtės vardą. Pasirašykite ir duokite adresą.

1. Unseen magic in our food
2. How to keep from hating people
3. Operation Hospital
4. Low calorie meat plan

Blue Cross

SPONSORED BY THESE NON-PROFIT HOSPITALS:

IN CLEVELAND
Booth Memorial
Cleveland City
Cleveland Clinic
Florence Crittenton Home
Evangelical Deaconess
Fairview Park
Forest Hill
Grace
Jewish Convalescent
Lutheran
Mt. Sinai

Polyclinic
St. Alexis
Saint Ann
St. John's
St. Luke's
St. Vincent Charity
Mary B. Talbot
University (Babies and
Children, Hanna House,
Lakeside, MacDonald House)
Womas's

IN THE SUBURBS
Bay View Hospital
Bedford Municipal
Berea Community
Doctors
Euclid-Glenville
Garfield Heights
Huron Road
Lakewood
Marymount
Rainbow

IN NORTHEASTERN OHIO
Amherst
Ashtabula General
Corey at Chardon
Brown Memorial at Conneaut
Elyria Memorial
Geneva Memorial
St. Joseph at Lorain
Allen Memorial at Oberlin
Lake County Memorial at Painesville

CLEVELAND HOSPITAL SERVICE ASSOCIATION

Clevelande ir APYLINKĖSE

Lietuvos Kariuomenės šventės minėjimo tvarka, Clevelande

Lapkričio 20 d. 10:30 val. įvyks pamaldos už žuvusius dėl Lietuvos laisvės šv. Jurgio bažnyčioje. Pamokslą sakys kun. Ivanauskas.

Lapkričio 23 d. 7 val., Lietuvių Svetainėje iškilmingas aktas ir žuvusiųjų pagerbimas.

Šventės programoje dalyvaus solistas V. Bakūnas ir mūsų jaunieji menininkai: Audronė Alkaitytė — piano, Ingrida Stasaitė — deklamacijos, Saulius Alkaitis — smuikas ir Juliaus Kazėno akordionistų grupė.

Šventės programos vedėjas Balys Auginas.

Po programos veiks bufetas. Bus šokiai. Visus Clevelando lietuvius maloniai kviečiame dalyvauti pamaldose ir šventėje. Moksleiviams įėjimas laisvas.

Studentų suvažiavimas

Lapkričio 25 ir 26 d.d. Clevelande vyks Lietuvių Studentų Sąjungos JAV visuotinis narių suvažiavimas. Laukiama daugelio svečių studentų, tad Clevelando visuomenė prašoma padėti studentams įvairiais būdais, ypač pinigais nakvynėmis. Svečių priėmimu rūpinasi stud. Aldona Malcanaitė (1448 E. 6 St., telef. UT 1-4974).

Suvažiavimas prasidės lapkričio 25 d. (penktadienį) 9:30 val. ryto Kroatų salėje (6314 St. Clair Ave.), kur posėdžiai vyks dvi dienas. Suvažiavimo uždarymas įvyks ten pat šeštadienį (lapkričio 26 d.) literatūros ir meno vakaru, kurio pradžia 7:30 val. vakaro. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

P. J. Žiūrys

tris dienas gulėjo ligoninėje, kur dr. K. Pautienis padarė sekmingą kojos operaciją. Kiek pasigydęs namuose dabar jau sveikas ir dirba įmonėje.

Skaučių tunto ir akademikų sueiga

Si sueiga skirta 37 metų Skautų Sąjungos sukakčiai paminėti. Šventė prasidės 20 lapkričio mišiomis 10 val. šv. Jurgio parapijoje, kur skautės dalyvaus rikiuotai ir su vėliavomis. Po Mišių vykstame į lietuvių salę. Čia bus minėjimas, įžodis, mirusių skautų šeimos narių pagerbimas ir išlydėjimas vainiko į kapus buvusiam Sąjungos šefui a. a. A. Smetonai.

Sesės skautės labai nuoširdžiai kviečia visus savo tėvelius atsilankyti į sueigą.

Solistės J. Daugėlienės koncertas

Baltijos Moterų Tarybos Clevelando klubas gruodžio mėn. 11 d. ruošia solistės Juzės Daugėlienės koncertą. Koncertas įvyks Severance Hall mažojoje salėje.

Padėka

A. a. Sofija Šilininė, mūsų mylima žmona, motina ir uošvė, mirė 1955 m. rugsėjo mėn. 19 d. Rugsėjo mėn. 22 d. ji buvo palaidota Kalvarijos kapinėse, Clevelande, Ohio.

Noširdžiai dėkojame visiems, kurie tik suteikė velionei paskutinį patarnavimą. Ačiū daktarui ir gailestingajai seselei, kurie taip rūpestingai prižiūrėjo velionę. Ačiū palydėjusiems į poilsio vietą, užprašymą šv. Mišių, atsiuntimą gėlių prie velionės karsto, mums sunkioje liūdesio valandoje užuojautos pareiškimą.

Dėkui visiems visiems, kuriems atskirai mes neturime galimybes pareikšti.

Nuliūdę: vyras, sūnūs, duklė ir žentas

Čiurlionio ansamblio koncertas

Bostone praėjo gražiu pasisekimu. Dalyvavo virš 1000 klausytojų, dalis dėl vietų stokos, net negalėjo į salę patekti.

Aldona Stempužienė

Lapkričio 18 dieną Aldona Stempužienė dainuoja Amerikos moterų federacijos dienoje. Federacijos muzikos skyrius Higbee auditorijoje mūsų dainininkę pristatys savo delegatams.

Lapkričio 19 dieną Aldona Stempužienė pakviesta dainuoti Tarptautiniam Institute.

A. Paulaitis,

gyv. Bostone (23 Romsey St., Boston 25, Mass.), Vokietijos Soligen gaminių atstovas, dabar lankosi Clevelande ir kituose Ohio miestuose. Norintieji su A. Paulaičiu susitikti kreipkitės į Dirvą.

Nauji gyventojai

Iš Worcester, Mass. į Clevelandą persikėlė Pijus Vencius su šeima ir Nijolė Griškevičiūtė.

Jaunimo studijų būrelio susirinkimas

įvyks lapkričio 20 d. 5 val. p. p. N. Ambrazaitės bute, 1322 Giddings Rd. Susirinkimo metu jaunimui aktualiais klausimais kalbės A. Augustinavičienė. Clevelando jaunimas maloniai kviečiamas susirinkime dalyvauti.

Išnuomojamas vieno buto namas ramioje vietoje. Skambinti: telef. PO 1-6015.

Išnuomojamas kambarys

vyrui. Gali naudotis virtuve ir kitais buto patogumais. 9109 Morris. Telef. SW 1-0327

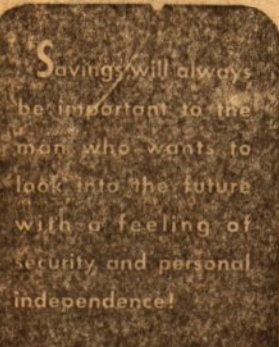
Išnuomojamas kambarys

Dirbančiai merginai ar moteriai. 5 k. bute gyvena tik viena moteris. Nauj. parapijos rajone. IV 1-7089 (47)

RADIO — TV TAISYMAS AMUR CO.

Sav. JUOZAS DAUTARTAS
Darbas garantuotas.
Šaukti kiekvieną laiką
8008 Clark Ave.
Telef.: OL 1-1790

The Cleveland Trust Company
THE BANK FOR ALL THE PEOPLE
MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

Lapkričio mėn. 26 d. 7:30 vakare Kroatų salėje, 6314

St. Clair Ave. įvyksta

Amerikoje studijuojančio jaunimo ir Clevelando visuomenės

Susiartinimo Vakaras

Programa atliks iš įvairių Amerikos vietovių studentės

ir studentai. Jaunieji talentai pasirodys meno, muzikos, literatūros srityse. Pobūvio metu gros puikus orkestras ir veiks turtingas bufetas.

Įėjimas tik vienas doleris.

Biletai gaunami Spaudos Kioske, "Dirvoje" ir pas studentus.

Metinis skautininkų susitikimas

(sks) Pirmadienį, lapkr. 7 d., Newton D. Barker sveikatos centro salėje buvo Clevelando BSA 5-jo distrikto skautininkų, skautų vadų, jų talkininkų ir bičiulių pirmas metinis susitikimas — vakarienis. Šiame distrikte veikia ir Clevelando Pilėnų skautas.

Vakarienis metu Pilėnų turtininkas psktn. V. Kamantas ir tunto vadijos nariai buvo pristatyti visiems pobūvio dalyviams.

Iš pradžių paaiškėjo, kad distrikto šiuo metu veikia 53 skautiški vienetai, kuriuose skautauja 1.026 berniukai ir 369 vadovai. Iš viso Clevelande esama per 25.000 skautų. Pagrindiniu kalbėtoju buvo Clevelando BSA Skautų Tarybos Ekzekutyvas Mr. Braden. Vakarienis buvo pajavirinta skautiškomis dainomis, o po jos buvo parodytas filmas.

Invalidų šalpos mėnesiai

L. S. Ramovė Clevelando skyriaus valdyba skelbia lapkričio ir gruodžio mėnesius laisvės kovų invalidų šalpos mėnesiais ir visą lietuvių bendruomenę kviečia aktyviai dalyvauti šalpoje. Už jūsų aukas Laisvės kovų invalidų ir skyriaus vardu iš anksto dėkojame.

Skyriaus Valdyba

JUMS GERI NAMAI

Namas tinkamas gyvenimui ir biznui, Superior — East 71 St. Biznio patalpa ir 7 kambarių butas. Gaso šildymas, garažas. Pigiai.

RAY NAUSNERIS.

Namų prekyba; namų baldų ir automašinų apdirba.
UL 1-3919 LI 1-9216
11809 St. Clair

DIRBANČIOMS SU SIUVAMA MASINA

Siūlomas geras darbas. Labai gerai jei turite patyrimą. Darbas greitas, geras mokėjimas. Galima dirbti "piecework".
Cleveland Overall Co.
1768 E. 25 St.

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas
7015 Wade Park Ave.
Tel. HE 1-6352
Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINŲ TAISYMAS

Šį mėnesį papiginta kaina įdedam už \$6.95 duslintuvą Chevroletui, už \$7.05 Fordui, už \$8.95 Pontiacui, už \$12.50 Oldsmobiliui. Dideli papigimimai dedant duslintuvus ir išmetamus vamzdžius visoms mašinoms.

Kreipkitės į

J. S. AUTO SERVICE

GERI NAMAI

Geras namas, 8 kambarių, lenkų rajone.

Dviejų šeimų namas po 5 kambarius, gerai išlaikytas, E. 71 St.

4 šeimų mūrinis apartamentas po 5 kambarius, E. 86 St. Visiems butams atskirai šiluma.

Chimes Realty

Atstovas:

VICTOR BANIONIS

namuose SW 1-9568

Namų telef. šaukit nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.
ofise UT 1-0323

LIETUVAIČIŲ MOTERŲ KIRPYKLOJ

Šilti, karšti, garais ir šalti pusmetiniai. Plaukų dažymas.

TERRACE BEAUTY SOLON

1161 East 71 St.
UT 1-1641

Kai sergat — Jūs tuoj šaukiatę gydytoją. Kodėl tat nešaukti žinovą, kad gerai patartų svarbiausiais saugumo reikalais ir apdraustų Jūsų ateitį.

Gyvybės, nelaimių, ugnies automašinų apdrauda
Skambikite: SK 1-2183

PAULINA MOZURAITIS, agentas

BATŲ KRAUTUVĖ BATŲ TAISYMAS

Sav. J. Kamaitis

1389 E. 65 St.
East 65 and Wade Park
Atdara nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro.

Nauji batai ir batų taisymas mano krautuvėje daug žemesnėmis kainomis, negu jūs mokate kitur. Atlekit ir įsitikinkit.

FRIENDLY FLOWER SHOPPE

Nebrangios gėlės vestuvėms, laidotuviams ir kitiems reikalams. Įvairūs naujai gauti augalai, papuošalai dovanoms. Lietuviški "Rūta" saldainiai. Augalai po 49 ct.

Gaunami money orders (galioja ir užsienyje)

ATIDARYTA NUO 10 RYTO IKI 8 V. VAK. IR SEKMADIENIAIS
6901 SUPERIOR AVE. TELEF.: HE 1-6339

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525
Antroji mūsų krautuvė yra
1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551
Čia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.
Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

Baldus, baldytuvus, televizijos aparatus, laikrodžius, įrankius, žaislus ir beveik visus kitus buto ir asmens reikmenis galima pirkti iš urmo sandėlių pigiau negu išpardavime tarpininkaujant

BALTIC Supply Company

"Baltic" atstovas Br. Snarskis priiminėja interesantų "Dirvos" namuose trečiadieniais. Dėl informacijų ir priėmimo laiko skambinti tel. KE 1-0210.

KREIPKITES Į MUS — GAUSIT GERIAUSĮ PATARNAVIMĄ

BILL SCHLEKIE PLUMBING CO.

Vincas Šlekys
ELEKTRINIS SURŲ IŠVALYMAS
VARINIŲ VANDENS VAMZDŽIŲ PRAVEDIMAS
SW 1-0327 VU 3-5063

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius apyrankes ir kitas brangenys. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

6210 Dibble Ave.,
Cleveland 3, Ohio
Tel.: EX 1-0376

REMONTO DARBAI

Atlieku mažus ir pagrindinius namų remontus, tinko darbus, medžio darbus ir dažymą bei dekoravimą.

V. Rickus

Tel. HE 2-0683

1505 Addison Rd. (52)

PRADĖKIT MAŽA SUMA! BET PRADĖKIT DABAR!

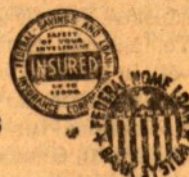
Santaupos apdraustos iki \$10.000
3% palūkanų.

PASKOLOS JOSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS

NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave. HE 1-2498
Cleveland, Ohio

GERESNĖS statybos kontraktoriai

ISTATO MONCRIEF ORO VENTILIACIJA

• ŠALDO vasarą • ŠILDO žiemą

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenys. Įvairus dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai.

Įvairus valgiai, šeštadienį vakarais šokiai grojant geram orkestrui

731 E. 185 ST.

KE 1-9737

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE. EX 1-1143

Visi lietuviai laisvalaikį praleidžia savo Klube. Visos lietuvių organizacijos parengimus rengia tik lietuvių salėje. Klubo ir salės vadovybė visus lietuvius kviečia čia nuolat lankytis, susitikti draugus ir artimuosius.

Pilnai padengta apdrauda

HI 2-7626

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
1132 Summit Dr. Cleveland 24, Ohio

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: Main 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo
6621 Edna Avenue ENdicott 1-1763
936 East 185 Street KE 1-7770

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: HEnderson 1-6344, Redaktorius Balys GAIDŽIŪNAS (buto telefonas: GL 1-3976).

Kaip turim prisidėti?

Kaip praėjusį kartą minėjau, Vasario 16 Gimnazija Vokietijoje mus, besilankančius Amerikos lietuvių, labai gražiai sužavėjo. Įsitikinome, kad ten dirbamas didelis ir idealistinis lietuviškas darbas. Pareiškėme linkėjimų, kad jis niekad nebūtų leistas iškrypti iš tikrosios, bendrosios, bešališkos lietuviškos vagos.

To, žinoma, neužtenka. Susižavėti ir linkėti kiekvienas gali. Mums gi reikia daryti, kad darbas prideramai turėtų toliau eiti.

Vasario 16 Gimnazija lanko lietuvių tremtinių vaikai Vokietijoje. Retas iš tėvų gali taip gyventi ir tiek pajamų turėti, kad galėtų savo vaikus mokykloje pilnai ar nors dalimi išlaikyti. Mokyklos vaikai suvažiavę iš įvairių vietų, gana tolimų. Jie prie šeimų negali maitintis, jiems mokykloje reikia duoti pilną išlaikymą — kambarį, maistą, kurą, drabužius, mokslo knygą ir kitas priemones. Reikia išlaikyti gydytojus sveikatai prižiūrėti ir t.t.

Visa tai būtina ir suprantama. O iš kur tai paimti?

Jau kelinti metai Amerikos lietuvių remia Vasario 16 Gimnaziją, jos namų pirkimą, taisymus, jos mokinių išlaikymą. Gimnazija remiama iš kitų šaltinių, kitų kraštų ir įvairiais kitais būdais, bet, berods, pati stambiausia priemonė ateina iš Amerikos lietuvių.

Daug, labai daug gerų yra padaręs Vasario 16 Gimnazijai remti būrelių sąjūdis Amerikoje, kai pasiryžtama visiškai išlaikyti ar bent dalimi parenti visuo mokinio išlaikymą. Tik pasitaiko didelių sunkumų, kai koks čia susidaręs būrelis nusilpsta, pakrinka, paramos nebeprisijūnia. Todėl nuo mūsų visų priklauso, kad susidarę būreliai pastoviai ir vienodai savo pasiryžimą išlaikytų.

Gimnazijos rėmimas gali ir turi eiti visokiais būdais. Tiesioginis mokinių rėmimas gerai ir jis būtinas. Bet yra tačiau eilė sričių, kur reikalingos bendros pajamos bendrosioms gimnazijos išlaikymo išlaidoms padengti, — pirmoje vietoje mokinių maitinimas, jų apranga, sveikatos priežiūra, tinkamų mokytojų pasamdymas ir t.t.

Mokinių maistas čia sveikas, bet kuklus. Jį visada būtų galima ir reikėtų pagerinti tiek ir taip, kiek augančio žmogaus organizmas reikalauja. Vaisiais, daržovėmis aprūpinimas nėra pigus, tam nuolat reikia pinigų. O taipgi labai svarbų ir drabužiai. BALFas surenka drabužių ir tam tikrą dalį jų skiria Gimnazijai. Bet daugiausia tai yra drabužiai ar apavai suaugusiems žmonėms, jie netinka mažiems ar jauniems berniukams ir mergaitėms. Čia specialiai reikia atkreipti dėmesį, kad mes galėtume nusiųsti gimnazijos moksleiviams tinkamų. Ir dabar, artinantis žiemai, būtinai reikalingų drabužių, berniukams ir mergaitėms šiltesnių paltukų, batukų, kojinių, kelnaičių, megstinių ir t.t. Tų atliekamų, bet dar gerų drabužių, mūsų šeimose juk visada yra. O, pagaliau, ne tik atliekamų siųsti reikėtų, bet kaip ir naujo nupirkti, kaip kojines, batukus ir pan.

Ta visa Gimnazijos aprūpinimo programa negali ilgai už-

J. J. BACHUNAS, Sodus, Mich. trukti. Visą tai reikalinga tuo-
jau, žiemos šalčiams jau visiškai
čia pat esant.

Mano prašymas ne tik Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungs skyriams, bet visoms organizacijoms ir ypatingai mūsų moterų organizacijų skyriams būtų toks: — tuojau sukurkime! Rinkime pinigų, juos siųskime tiesiai Gimnazijai, per BALFą, ar per DIRVĄ, ar kitais keliais. Rinkime mokyklinio amžiaus jaunimui drabužius ir apavą. Ruoškime pobūvius, parengimus, kurių pelnas būtų skiriamas Gimnazijai remti. Siųsdami savo aukas, pažymėkime, kam labiausiai pagėdaujame jas sunaudoti: mo-

STUDENTŲ DAILĖS PARODA

(Atkelta iš 1 psl.)

tais ima užkarti mūsų spauda, yra žmonių, dirbančių tylesnį ir subtilesnį kūrybinį darbą, kurio vaisiais jau visai rimtai galima pasidalinti ir su platesniąja visuomene.

Norėdama mūsų visuomenę supažindinti su studentų dailininkų siekimais ir atsiekimais, Lietuvių Studentų Santara šiuo metu rengia skrajojantį studentų dailės parodą. Be fanfarų paroda buvo atidaryta pirmąją lapkričio savaitę Urbanoje. Atidaryme dalyvavo su savo kūrinių asatuoni jaunieji menininkai: Nijolė Eartuškaitė, Dalia Juknevičiūtė, Anelė Pagalytė, Danutė Sakalauskaitė, J. Šapkus, Nijolė Vedegytė - Palubinskiemė, Vytas O. Virkaus ir Rita Žukaitė. Vėlesniuose pasirodymuose, manoma, dar dalyvaus Gražina Krasauskaitė ir Ant. Melnikas.

Tarp parodoje dalyvaujančių menininkų yra atstovaujamos įvairios srovės ir tendencijos, bet visiems jiems būdingas yra nuširdumas ieškoti savitų formų, rimta pastanga atrasti prasmę ir spalvą savo trumpam ir niekada jaunystės ilgesio nesutalpinančiam gyvenimui. Norėtusi tikėtis, kad lietuvių visuomenė parodys šia sukaupia jaunosios kartos kūrybinės jėgos manifestacija dėmesio, kurio jinau tikrai verta. Susidomėjimo jinau yra susilaukusi ir amerikiečių

kinių maistui, kurui, mokslo priemonėms įsigyti ir pan.

Tūkstančiai Amerikos lietuvių tai šandien gali nesunkiai padaryti. Reikia tik tikro supratimo, įsitikinimo ir tikėjimo, kad Vasario 16 Gimnazija atlieka didelį vaidmenį lietuviškumo atečiai, ir kad ji jau šandien augina šimtus jaunuolių mūsų tautai. Mokinių gimnazijoje dar ilgai netrūks, gi be lietuviškos aukštesniosios mokyklos jų tautinė ateitis svetimame krašte būtų labai netikra.

Kaip dabar yra su lietuviška gimnazija Vokietijoje, taip gal kas nors panašaus turėtų būti padaryta ir Amerikoje. Bet tai jau visai kitas klausimas.

Kitą kartą apie šv. Kazimiero Kolegiją Romoje.

universitetinėje publikoje: Urbanoje, kuris yra universitetinis miestas be lietuvių kolonijos, per pirmąsias dvi parodos atidarymo valandas ją aplankė 150 žmonių.

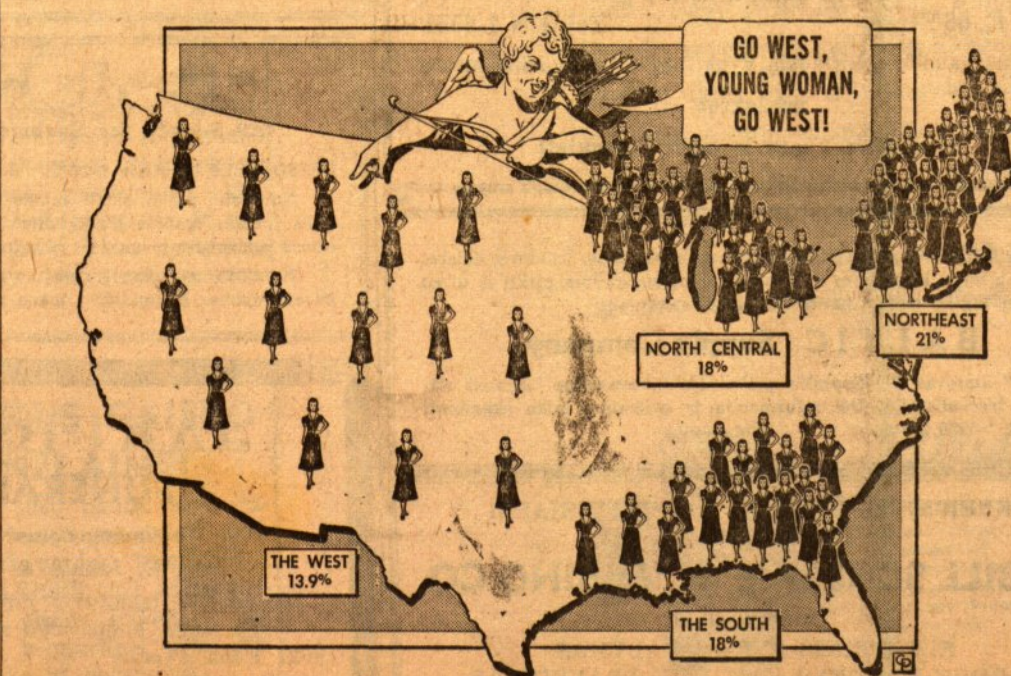
Studentų dailės parodos Garbės Komitetan ligi šiol yra sutikę įeiti Lietuvos Pasiuntinys min. Povilas Žadeikis (drauge prisijungęs ir 25 dol. auką), Juozas Audėnas, Juozas Bačiūnas, prel. J. Balkūnas, Stasys Barzdukas, Alena Devenienė, Pranas Joga, Bronys Raila, inž. J. Valaitis.

Detroito paroda prasideda lapkričio 16 d. Wayne universitete, per studentų suvažiavimą Padėkos šventės savaitgalį Clevelande, ir per Naujus Metus, santaričių rengiamų studijų dienų proga, New Yorke.

Reiktų pasidžiaugti, kad nors parodą rengia studentai santaričiai, joje yra pavykę sukaupiti įvairias pažiūras, kaip ir įvairias meno sroves, atstovaujančias jaunieji menininkai. Gražų parodos reikšmės įvertinimą yra parodę ir lietuvių visuomenės atstovai, sutikę įeiti į pagrindinį ir vietovinius Garbės Komitetus. Techniniam darbui atlikti yra studentų komisija, kuriai vadovauja R. Mieželis.

V. K.

610 senelių skursta tremties lageriuose — palengvink jų senatvės dienas — aukok šio va-
jaus metu.

Surašymo duomenys sako, kad nevedusių moterų, nuo 14 metų, šiaurėje yra net 21%, o vakaruose tik 13,9%. Todėl merginos, šeimyninės laimės ieškodamos, turi keliauti į vakarus.

* SPAUDA *

PIRMOSIOS REAKCIJOS DĖL LTS IR LLKS PASITRAUKIMO IŠ VLIKŲ

"Draugas" pradėjo nuo netiesioginio išsiginimo, lyg ir ne jis pravardžiavęs tautininkus "bolševikų interesų tarnais", "fašistais" bei "vadistais". Sako: "Mes nelaikome, kaip ir praeityje, ne laikėme, tautininkus esant bolševikų ar jų interesų tarnais", bet bolševikai, esą, "džiaugsis tuo faktu, kad dvi grupės (tautininkų) jau bus pasitraukusios iš bendrojo lietuvių fronto".

Iš kur "Draugas" žino bolševikų nusiteikimus, nesimame spręsti. Tik įdomu, kodėl "Draugas" tuo bolševikų džiaugsmu nesisielojo, kai savo laikui iš to paties Vliko pasitraukė "Lietuvių Frontu" besivadinantį grupę? Arba kai pats Vlikas iš savo tarpo išstūmė vieną iš grupių — steigėjų? Arba kai tas pats Vlikas atkakliai laikė užkėlus vartus į "bendrą lietuvių frontą" visai eilei grupių, nieku neprastesnių, kaip ir jame "prieš bolševikus kovojančios"? Juk tie dalykai turėjo gi ne mažiau bolševikams džiaugsmo kelti, ar ne?

Nutylėjus pravardžiavimą "fašistais", "Draugas" narsiai priitaria pravardžiavimui "vadistais", nes, girdi, tautininkai siekia tik jų planams pritarimo, bet nėra linkę eiti susitarimo keliu. Betgi, susitarimas yra galimas tik ten, kur yra ne vienašališkas, o vienu kitams pritarimas. Vliko viršūnėje stovėjo ne tautininkų, o "Draugo" ginamosios partijos vadas, ir jis, ne kas kitas, reikalavo pritarimo. Kai ne visur jį gavo, tai nedviprasmiškai pareiškė, kad tokiaip pozicijai reikia "parodyti vietą". Taigi, vadas griežtas. "Draugas" reikalauja jam pritariti. Pasilyti nepasitiekimo pareiškimą "Draugo" partijos vadui — baidi nuodėmė! Vadizmo rolių tautininkams Vlike neteko vaidinti, kadangi jį jau užimta kitų.

Neblogai šią rolę ir pats "Draugas" vaidina. Dėl tautininkų išstojimo motyvų jis taip "informuoja" savo skaitytojus: motyvai menki, nerimti, neįtikinami, neverti dėmesio, taigi... neverta jų "Draugo" skaitytojams nei pasakyti, o be to, "toji tautininkų sena pasaka" jo skaitytojams jau iš seniau esanti žinoma... Vadinasi, arba "Draugas" mano, kad jo skaitytojai nesitenkina juo pačiu, bet skaito ir "tautininkų pasakas", arba jis elgiasi supradistiškai: aš pasakiau, kad motyvai menki, tai ir tikėkit, jums patiems nėra reikalo žinoti ir spręsti... Raminasi "Draugas" senu priežodžiu: "Boba iš ratų — ratams lengviau". Nieko išmintingumo tokioje padėtyje ir negalima pasakyti. Mes tik galime pastebėti, kad šitas nusiramimo būdas pasiliekančiams iš pačių pasitraukusiųjų buvo sugestionuotas dar tada, kai pradėta svarstyti, jog bene geriau būtų esamą painiavą išspręsti išsiskyrimu. Tada kažkas jaudinosi, kad

tai bus tragedija. Tiesa iš tautininkų pusės ir buvo pasakyta: Nesijaudinkit, nes gal gi šitiems ratams bus lengviau kur nors riedėti, kad juose bus ne tiek daug važiuotojų...

Jei "Draugo" informacija bent šio srity patikima, tai tuo patarimu naudojamas. Pasilikusios grupės susitarusios dėl Vliko sesijos datos, vietos, (lapkričio 24, New Yorke), darbotvarkės ir dėl laikurių persitvarkymų. Data, tiesa, jau antrą kartą nukelta vėlesniam laikui (buvo spalio 28, paskui lapkričio 11), ir nukelta jokių bėdų ne dėl LTS ar LLKS "trukdymų". Dabar ji nukelta į "Padėkos Dieną". Tai būtų lyg praėjusiais metais nuveiktų darbų nuobaigų šventė...

Po trijų dienų tame pačiame "Drauge" pasirodė Vytauto Seirio Volerto straipsnis, kuriame yra labai įsidėmėtinų minčių. Jis kasko:

"Reikia stiprios šviesos, perveriančios kiekvieną debesėlį, kad ši padėtis išnyktų. O ji palikti negali! Rūka dusina, smaigia".

"Būtų privalu aiškiai nurodyti priežastis, mus atvilkusias prie dabartinės padėties". Reikalinga nustatyti, kodėl nebuvome pilnai sėkmingi, kodėl savuose namuose tiek daug karčios smarvės prisivilnė ir kam tiek daug prisiziobėjome beerzeliuodami".

"Būtų privalu aiškiai nurodyti priežastis, mus atvilkusias prie dabartinės padėties". Reikalinga nustatyti, kodėl nebuvome pilnai sėkmingi, kodėl savuose namuose tiek daug karčios smarvės prisivilnė ir kam tiek daug prisiziobėjome beerzeliuodami".

"Ne vienybė yra mūsų pirmuoju tikslu. Žinoma, ji labai lengvintų kovą... Tačiau negalima jai visko aukoti, kaip negalima sutikti su Lietuvos okupacija tik tam, kad su Bimba susivienijus, ar sustabdyti Vliko darbą tik dėl to, kad sambūrio ar asmens ambicijos patenkinus. Reikia vienybės tik tu tarpe, kurie pripažįsta, kad Lietuvos išvalymas nuo šlykščių parazitų yra pirmuoju tikslu".

Štai, jei "Draugui" dar stinga motyvų, kodėl LTS ir LLKS pasitraukė, tai jie čia gana ryškiai papildyti. Vienybės, jos organizacinė forma, žinoma, geras dalykas, bet — labai teisingai V. S. Volertas sako — nėra pirmasis, nėra augščiausias tikslas, o tik priemonė, ne būtinai vienintelė priemonė. Jei ta priemonė dėl kokių priežasčių nenusiseka, tai tas dar nepateisina "sustabdyti Vliko darbui", kitaip sakant, nepateisina nustojimo rūpintis Lietuvos reikalais ir užsiėmimo vien tik vienybės lipdyimu. O juk Vliko darbas turėjo būti Lietuvos reikalais rūpintis, ne mėnesių ir metų eilę gaišti posėdžiams dėl vidutinio susitvarkymo.

Ir dar vienas pasitraukimo paaiškinimą V. S. Volertas visai gerai suformuluoja:

"Tiek laiko paaukojus, įiekiant kelių darniai kalbų, jau tektų liautis lankstyti tiems, su kuriais kalbos niekad nebus. Darbas turi eiti šalia jų, vaisingas ir našus darbas, o kai jis atneš gerus vaisius, gal ir tie, kurie pašalyje sustoję šaipysis, su laiku įsijungs".

Mums atrodo, kad LTS ir LLKS kaip tik tokia mintimi ir vadovavosi, aspispresdami daugiau nebegaišinti laiko tuščioms kalboms.

Tik viena V. S. Volerto mintis mums atrodo nenuosekli, būtent, kai jis siūlo, kad:

"Numatomas posėdis turėtų šį tikslą akcentuoti, nustatyti klišius, jų klėėjus ir paprašyti, kad tie, kurie darbui kenkė, didžiojo reikalo vardan liautųsi tai dary".

Tai yra siūlymas, kad Vlikas, susirinkęs posėdžio New Yorke, imtų įieškoti kaltininkų. Vadinasi, ir vėl siūloma Vlikui tęsti toliau, kas buvo... Be to, siūloma, kad susirinkusieji būtų teisėjais patys savo byloje...

"Naujienos" keliais žodžiais nurodo LTS ir LLKS išstojimo motyvų esmę ir trumpai pakartoja savo ne kartą plačiai dėstytus priekaištus min. Lozoraičiui, nepameršdamas taip pat ir V. Rastenio su B. Gaidžiūnu... Kaip ir "Draugas", motyvus va-

dina menkais arba pasaka... Tikras pasitraukimo motyvas esąs tas, kad

"Partijų koalicija, sudaranti Vliką, tautininkams per daug atsiduoda demo k r a t i š k u m u!"... (M. pabr.).

Čia gal ir teisybės pasakytas... Juk net ir geriausias maistas, kai pradeda gesti ir ima "atsiduoti", metamas lauk. Demokratiškumas geras dalykas, bet Vlike praktikuojamasis tikrai atsiduoda..."

Ta proga "N" aiškina, kad

"Vadistiškai galvojanti eji žmonės visada mato ydas tik pas kitus, o savo tokių pat ir didesnių ydų nepastebi. O labiausia jie nepakenčia to, kad kas nors paliestų jų pasirinkto "vado" silpnības. Jisai turi būti be dėmės ir be klaidos. Kas užgauna jo skaisitbę, tas yra "tautos priešas".

Gal reikia pavyzdžių tokiame apibūdinimui? Labai lengva rasti. Reikia tik paimti "Naujienas" po to, kai kas bus nors truputį suabejojęs jų vado P. Grigaičio neklaidingumu. O jei kas neturi komplektų, tepalaukia, pav. būsimą ALT suvažiavimo ir tepabando pakritikuoti ALT sekretoriaus pranešimą. Pamatysite!

Be to, "Naujienos" dar pranešauja, kad tautininkai rengiasi kurti kitą, "geresnę" organą, kuriame ketina sutelkti šešias ar septynias grupes, ir kad "skaldymo darbas" greičiausiai bus vykdomas "plačioje Amerikos lietuvių visuomenėje".

"Skaldymo darbas", matyt, suprantamas kiekvienas pareiškimas nuomonės, kuri nėra perėjusi per "Naujienų" vado cenzūrą. Štai, vieną dieną anksčiau "Naujienos" paskelbė savo sprendimą apie pp. Bačiūno, Biežio ir Trečiojo nuomonę dėl Vliko ir diplomatų santykių. Sprendimas trumpas, nors ir gana ilgą išvedžiojimą bei pabarimą lydimas. Būtent: "Jie klaidina visuomenę". Vadinasi, nevalia niekam pasakyti savo nuomonės, jei ji nepatinka p. Grigaičiui, nes tai... "visuomenės klaidinimas".

"Nepriklausomą Lietuvos" New Yorke korespondentas (kurio parašas "h" visų skaitomas kaip "Henrikas Blazas, Valst. Liaud. Generalinis Sekretorius) praneša, kad

"Tautininkų pasitraukimas iš Vliko politinę padėtį kiek komplikuoja ir verčia esančias Vlike demokratines grupes susigalvoti..." (M. pabr.).

Suprantama. Dabar jau nebus kuo pateisinti neveiklumą, verčiant visas kaltes ant "trukdytojų" galvos... Reiks ne juokais pasitempti.

Tai buvo ligšiolinės Vliko "pozicinių" partijų gynybų balsai. "Darbininkas", leidžiamas Tėvų Pranciškonų, redaguojamas didžia dalimi jau prieš pustrėčių metų iš Vliko pasitraukusių "frontininkų", sako:

"Eigracija, ypač netekus savam kraštui nepriklausomybės, prislėgia drumsčiom nuotaikomis, kurios žmones skaldo. Deja, nevisi tai supranta ar bent nevisi to skaldomojo veiksnio paisy. Atrodo, nebus jo paisy nė tautininkai, kurie šiomis dienomis taip pat pasitraukė iš Vliko — iš bendrojo darbo, pradėto dar Lietuvoje". "Kai tautininkų pareiškime sakoma, kad Vlikas lietuvių visuomenę "suskaldė", tai mes nemanome, kad tautininkų išėjimas iš Vliko jį sujungia"... "Lietuviam tirpdyti tautininkai bus prikišę dar ir savo žariją".

Būtų visiškai suprantama skaityti tuos žodžius "Drauge" ar "Naujienose", kurios griežtai laikosi iliuzijos, jog Vlike yra ir tegali būti įsikūnijusi visa lietuvių tautos egzistencija. Bet "Darbininke" šis pasisakymas labai pavėluotas. Reikėjo tą straipsnį parašyti frontininkų išėjimo proga. Dabar jis yra tik dviveidiškumo liudininkas.

"Vienybėje" J. Tysliava, paskelbęs ištisai LTS ir LLKS pareiškimus, pats nuo savęs samprotauja, kad gal pasitraukimas iš Vliko yra pasitraukimas iš karo fronto. Esą, tuo Vliko nei pataisyti, nei priversi jį užsidaryti.

Teisingai, pasitraukimas iš Vliko yra pasitraukimas iš karo fronto. Bet kokio karo? Ogi tik karo tarp savęs. Toks karas ko mažiausiai reikalingas. Jei tas karas tik kludo reikalingąjį karą, tai iš jo trauktis nei gėda, nei nuodėmė.

Mums atrodo, kad pasitraukiantieji neturi ambicijų nei Vliką bėpataisyti, nei versti jį užsidaryti. Koks jis liko, jis pats buvo savo likimo kalvis.

Be to, J. Tysliava dar sako:

"Ne paslaptis, kad kairurie tautininkų veikėjai jau seniai linkę siūlyti pasitraukti ir iš Amerikos Lietuvių Tarybos".

Keista, kaid p. Tysliavai tai "ne paslaptis". O mes ligi šiol iš vadovaujančių tautininkų veikėjų kaip tik girdime priešiną nusistatymą, būtent, kad ALT turi daug ir kitų uždavinių, ne vien tik būti Vliko iždu, ir kad tautininkų dalyvavimas ALT visai nepriklauso nuo dalyvavimo ar nedalyvavimo Vlike.

"Sandaros" redaktorius (ALT Vykd. Komiteto narys) savo kolumnoje, atžymėjęs faktą, kad dvi grupės pasitraukė iš Vliko "dėl neišsėjęsimo sugyventi su kitomis grupėmis", samprotauja kitaip:

"Mes jau esame nesąlygi pastebėję, jog tos New Yorke partinės grupės privalėtų aiškiai išskirti Lietuvos laisvinimą nuo tarpusavinių varžytynių ir suvedimo sąskaitų. ... Vlikas turėtų būti pertvarkytas ant kūrybinių, produktinių pagrindų, o ne ant grynai partinių proporcijų, kurios sukelia tik rietenas ir piktžodžiavimus".

Čia neiškenčiame nepriminę to, kas buvo pasakyta viename iš paskutiniųjų LTS pareiškimų pasitarimuose dėl Vliko reformų, būtent:

"Bendrojoje veikloje neturi būti vietos niekam, kas jau dabar jau verstu kovos lauką dėl įtakos būsimai Lietuvos santvarkai nustatyti ar jos būsimai valdžiai rinkti".

"...darbų vadovų — vykdytojų parinkimas bei atšaukimas turėtų būti atjungtas nuo politinių koalicijų įtakos..."

Tokius pasiūlymus Vlike vyraujanti dauguma laiko absurdiškais. Tą siūlome įsidėmėti ir "Sandaros" redaktoriui.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Lietuvių bendrovė Overseas Cargo Co. siunčia į Lietuvą siuntinius su angliška medžiaga kostumams, maistui, avalyne, vaisiais ir kit. (ir į kitus Europos kraštus) su pilna 100% garantija. Visi mokesčiai sumokami čia — gavėjas nieko nemoka. Siuntiniai siunčiami iš Europos sandėlių — tad greitas pristatymas. Prašykite mūsų siuntinių sąrašų: Overseas Cargo Co. 4426 So. Rockwell St. Chicago 32, Ill. (48)

Igno Končiaus albumas

"Medžio Drožiniai Gimtojam Kraštui Atsiminti"

kalba į savo tautiečius ne žodžiais, bet drožiniais. 223 puslapiai. Daugiau 100 nuotraukų. Kieti viršai.

Kaina \$5.00

Gaunama pas knygų platintojus ir pas leidėją: L. J. Končius, 76 Westglow St., Boston 22, Mass.